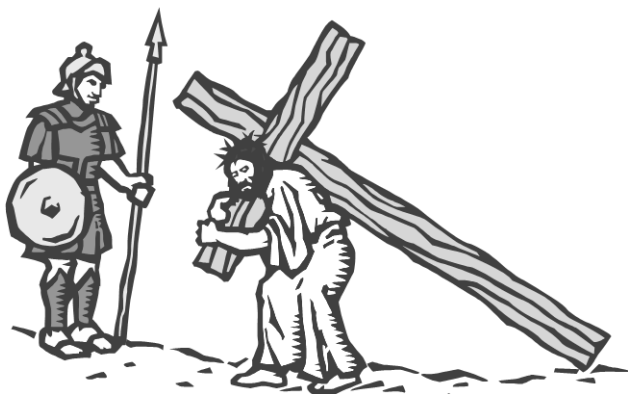

Tɔɔɔko

Iyan Filanderi de ye nin sɛbɛ sɛbɛbaga ye
Ne Ouattara Vincent de y'a yeɛma julakan na

Bibili vɛrise miw b'a kɔɔɔ, o bɔra Semɛri kɔɔɔ.
Kalan yɔɔɔ copyright 2000, o dadili bɔra bibili jɛnkulu fɛ
min be diɲɛ bɛɛ kɔɔɔ

Kalan tɛmɛ siraw

gafe

1. Tɔwɔko ka bɔ gwaso wala kuntigiw fɛ	3
2. Yezu ni tɔwɔko	7
3. Kanuya, tɔwɔ ka fɛɛɛ	12
4. Nii Senuma be danaba tɔwɔɔlen dɛmɛ	17
5. Nii Senuma bi jagɛɛɛya di ka kibarɛ diman fɔ	21
6. Etiyeni, mɔgɔ fɔɔ ka faga	27
7. Tɔwɔɔbaga Soli	32
8. Poli be Ala deli ni k'a tanu, a tɔwɔɔlen	38
9. Sɔwɔɔnadonni delili	43
10. Diɔɛ yebali	47
11. <i>"K'a kɔɔnuman ke an tɔwɔɔbagaw ye..."</i>	53
12. K'a danaba tɔwɔɔlen dɛmɛ	58
13. Ciden Piyeri ka miriyaw	64

Tɔɔɔ kera sɛgen ko ye min be se danaba caman ma diɲe senfɛ. Nafa b'a la ka faamuyali sɔɔ ka kɛɲɛ ni Bibli ye min fɔ o la.

Tɔɔɔ, ka bɔ gbaso, wala kuntigiw fɛ.

1 Tɔɔɔko ka bɔ gwaso wala kuntigiw fɛ

1. Tɔɔɔ ko diɲɛ kɔɔ

Nin sɛbɛ kɔɔ, anw bi kuma dɔɔɔn danaba ni Alabatoso ka tɔɔɔ k'o la.

Anw b'a lɔn ko mɔɔɔw dɔw wala jɛnkulu fitiniw be se ka tɔɔɔ, nga anw ka kalan ɲasinna jɔɲjɔn danaba ta ma.

Kuma walawala sɛbɛ min be wele laruse b'a fɔ ko: “kɛwali, min be kangali gwɛlɛn da danaba jɛnkulu walima k'o dɔ kama”. Danaba be se k'a fɔ k'ale tɔɔɔnɛn lo, n'o b'a kɛlɛ wala sɛgen a ka danaya kɔɔɔn a n'a ba ka kantigiya yira Matigi Yezu Kirista la.

Anw be ɲa yirana damanin di min ben'an dɛmɛ ka tɔɔɔ cogo famu an'a sifa jumɛn be sɔɔ bii loon na.

2. Tɔɔɔ gwaso kɔɔ

a. Ko gwelen lo

O ye gwelɛya ye balimacɛw ni balimamusow be min kumbɛ, landa sira dɔw la.

Ni mɔɔɔ dɔ ye danaya kɛ Yezu Kirista la, tuma dɔ, o b'a gwen, n'a ka somɔɔɔw ma sɔn a ka janatɔmɔli kura la. O be kɛ n'o y'a sɔɔ gwaso nin mɔɔɔw be dinɛ jɛnkulu dɔ la, n'o dɔ ye dinɛ wɛrɛ sira ta, o b'a jati janfabaga ye min b'i n'a ni maloya ni danga ye.

O miiraya barika bi bonya fɔ somɔɔɔw be tɔɔɔ lase min b'a fɛ ka tagama ni Yezu ye. O tɔɔɔ be se ka kɛ kuma juguw wala bugɔri jugu fɔ ka se saya ma. Tuma dɔ, min be tagama ni Yezu ye, a somɔɔɔw b'a da bɔ o ka gwaso la, wala ka gwen sokɔɔ k'o a kana sigi yen, a n'a kana kuma n'o ye tugu. Walima somɔɔɔw b'a datugu ani k'a bali a ka diyana kow la, I ko K'a bɔ kalan na, k'a degu a ka dijɛlatigɛla, ka sɛgen I ko jɔn min ma kɛ u dencɛ wala u denmuso ye.

b. Yezu ka kumaw

O tɔɔɔba man kan ka bari an na tuma o tuma. Mun kɔɔɔn? Sabu Yezu y'an lasɔmi k'o nin kow banana o cogo la. Misali Matiye sɛbɛla: *“Aw kana miiri ko ne nana ni hɛrɛ ye dijɛ na dɛ. Ne ma na ni hɛrɛ ye, nga ne nana ni murujan le ye. Ne nana ka dencɛ n'a facɛ bila jɔɔɔn na, ka denmuso n'a bamuso bila jɔɔɔn na, k'a furumusɔ n'a buranmusɔ bila jɔɔɔn na. I ka mɔɔɔw bɛna kɛ i juguw ye.”* Matiye (10 :34-36)

Nbe sinsin ani ka gweya nin ko la ko: abada Yezu ti gwasomɔɔw faran, nga an b'a lon ko ni kibarun diman fɔra, cɛɛw ni musow bi tubi, nga dɔw b'o bali kosɔbe ani k'o kalandenw keke. Kunagoya, o ko gwelen bi somɔɔw dɔw faran.

3. Tɔɔɔ ka bɔ dugu kuntigi fe

a. Ko gwelen lo

Janmana dɔ nɛmɔɔ, miniw bɛɛ kera fangatigiw olu be se ka wili ka tɔɔɔ lase danaba jenkuluw ma. O senfe jamana dɔ be se k'a ye ko danaba jenkuluw kera faratili ye u fe ani ka sariya dɔ sigi min bena egilizi degu k'a datugu.

Jamana be se ka tɔɔɔ sifa caaman sigi. A bi se k'a ke kaso, nimatɔɔ wala ka danaba dɔw faga, i na fɔ Pasiteri ni Egilizi namɔɔw. Jamana bi se ka batosow datugu ka nɔɔn lajenw bali. Jamana dɔ la, u be sariya sigi min be danabaw kiti, a bi ke sariya min be wolomani ke, k'a to danabaw ti se ka baara sɔɔ wala u ka kan ni min ye.

b. Yezu ka kumaw

Yezu ka kalan b'a yir'an na ko kura k'o man kan ka bari an na. An ka miiri Matiye ka sebe kɔɔ:

“Ayiwa, ne b'aw ci i na fɔ sagaw, waraw cema. O la, aw ka kan ke yerekɔɔsibagaw ye i n'a fɔ saa, aw ka koo ka nɔɔya i n'a fɔ jenetuba. Aw k'aw yeɛ kɔɔsi bari mɔɔw bena aw don kititigelaw bolo. U bena aw bugɔ ni golokami ye u ka

kalansow kɔɔ. U bena aw minɛ ka taga n'aw ye faamaw ni masaw fɛ bari aw ye ne ka kalandenw ye. O bena kɛ sababu ye aw bena ne koo fɔ u ye, ani siya wɛɛw ye.” (Matiye 10 :16-18)

Layidu kura seɛbe kɔɔ, yɔɔɔ caman ba yira ko jamanamɔɔɔw dɔw be se Egilizi kɛɛ ani ka tɔɔɔ sifaw la danabaw la. O tɔɔɔ kun bi se ka kɛ politikiko ye, wariko wala dinɛko ye.

4. Seɛbe nin ka magwenta

Tɔɔɔ kɛra ko ye, min be balimacɛw ni balimamusow sɔɔ lon o lon dijɛ kɔɔ. An te se k'an na datuku k'a fɔ k'o ko te yen. O le y'a to nb 'a fɛ ka tɔɔɔko yira bibili kɔɔ ka magwenta fila sɔɔ a la :

a. Ka demeli kɛ

Fɔɔ, anw ka kan ka demeli kɛ mɔɔɔw minw bi nanamaya tɔɔɔ la, O ka danaya kɔɔɔn Kirista la, a ka kɛ gwaso wala kuntigiw fɛ. jigi b'an fɛ ka se k'o mɔɔɔw jagɛɛya u ka lɔ kɔɔa danayala ani ka to kantigiyala u ka sereya la. An b'a fɛ k'o barika bonya ani ka jigi d'o ma.

b. Ka balimaya kɛ

O kɔ, magwentaw filanan ye ka Egilizi ladoniya o ko la ani ka demɛ kɛ danabaw ye o ka se ka balimacɛw ni balimamusow tɔɔɔɔɔɔn demɛ, hali n'o bi dalili kɛ o ye. Egilizi kɛra Kirista ka farikolo ye, ani an ka kan k'a hinɛ, ni balimaya kɛ ni mɔɔɔw min tɔɔɔɔɔɔn be o ka danaya kɔɔɔɔn.

5. Kalan kunw tɛmɛsiraw

Kalan kun nafa kɔsɔn, an bena sura nata dɔw file:

- An bena damine ni Yezu ka misali ye. O ye Yezu tɔɔɔ ani a laban na a saara gwengwen yiri la sabu dineɲamɔɔw banna a ka kalan na. Yezu ye mun fɔ o ko la? a tɔɔɔ tuma na a ye mun ke? ɲinigaliw file an b'a fɛ ka min lɔn.
- O kɔ, an ben'an ɲasin cidenw kakɛwali sɛbɛ kɔɔ k'a file an bena degili min sɔɔ fɔlɔ Egilizi la Katuguni, u daminetuma la, u ye tɔɔɔ kunbɛ.
- A laban, suraw minw be laban na an bena sinsin walɛnw ni ciden Poli ka kalan ma, ale ye kaso ni tɔɔɔ sɔɔ, tuma caman k'a to Yezu-Kirista kunuliko fɔlen na.

=====

2 Yezu ni tɔɔɔko

Anw bena ɲasin Yesu ka waliyali ma, katuguni a kɛra adamaden dafalen ye, a tɔɔra la Ala ka baarakeli la. A tun tɔɔɔ la a ka kuma fɔta kɔsɔn.

1. In ye yezu tɔɔɔ?

Kibaru duman seɛ naani nunu b'a fɔ an ye ko yahutuɔw dineɲamɔɔw lo ye yezu tɔɔɔ ani dineɲenkulu minu be wele farisijɛw, olu ye yezu tɔɔɔ fana. A gwengweli ko la, ɔɔmɛkaw ka faamaw dɔw y'o nindo ka dineɲamɔɔw dɛmɛn k'u mabɔ a la.

A damine la farisijɛnw y'u ka murutili yira ni kangali kumaw ye, katuguni kibaru duman seɛw kɔɔ farisijɛw ye yezu ka Alabaara keɛ beɛ pana. Tuma caman u be kɔɔfɔli ni kunayali k'a la. K'a to jama tun be Yesu ka kalan kanu. Farisijɛnw tun be cogo nini ka tɔɔɔ cɛn.

O kɔ, an'an b'a In ko farisijɛnw ya nini ka Yesu bɔ u cɛma, o sababu lo y'a t'o ye benbenben ke ka faga. O ye galon d'a kan, ka kiritigɛlaw don namara la, ka ɔɔmɛ faamaw hakili cɛn, ani yahutu ka jamaw, walisa ka yezu jalaki, ka don saya la. Yesu ye tilebaliya kow sɔɔ, a ye maloya ni tɔɔɔkɔw sɔɔ, o y'a faga gengenyiri kan. A ye o tɔɔɔ sɔɔ Ala ka kibaru duman fɔli kama.

2. Yezu ka tɔɔɔbagaw ka fetaw ani bii loon taw kunw

Farisijɛnw tun nɔɔɔnin be u ka dinesira kan kosɔɛ, nga Yezu ka kalan senfe, a n'a ka kabako keli cogo fe, a y'u ka delinakow dɔw sɔɔ. O koo tun man d'o ye, nga sani o ka yeɛmajigili sɔɔ Ka Yezu kuma lamɛni la, u kɛra kuncɛbaw ye. Ka fara o kan farisijɛnw tun b'o jɔɔɔ kanu o cogo la, o miiri la k'u bena bɔne a la. U tun be siran KO Yesu bena u ka jɔɔɔ yeɛma. U bena bɔne u ka boɲɛ, u ka kunadiyaw la.

Bii donw la, o ɔɔɔɔ na, koo be se ka ke tɔɔɔ sababu ye. O koson Yezu ka kuma bena ni ɔɔɔɔni ye u ka delinankow n'o ɔɔɔɔnin be danaya ke kow la. Yezu ka kuma be kuncɛbaw ni mɔɔɔɔw mandimi ani ka kewalijugu wili. Tuma dɔ, adamaden bi ɔɔɔ a ɔɔɔɔ n'o ka seko la. U ka tɔɔɔjuguma wala nafolo, an'o be siran ni kuma dɔ b'a delinako sɔɔɔ, walisa o ka dineko kana cɛn. Adamaden dusu sirilen be kojugu la, fɛnw b'a ka ko ɔɔɔɔni a b'o keke, hali ni Yezu ka kuma be kisili ni kanuya di beɛ ma.

3. Yezu ka kewali a tɔɔɔ baganw kɔɔ

a. Yezu tora ka kolo Ala ye.

A fɔɔ la yezu tora kantigiya la a keke baganw ɔɔɔna, katugu a tun b'a ɔɔɔni tuma beɛ sankolo la faa fe ani ka kolo a ka sago ma. K'a fɔ cogo wɛɛ la, a kekekow, tɔɔɔkow, segenkow o si ma se k'a ka yɛɛdili bali ka Ala ka latigeli dafa.

b. Yezu b'a juguw kanu

O kɔ, an b'a lon ko a y'a fɔ mɔɔɔw ye “k'u ka u juguw kanu”, Yezu ye misali d'an ma, ka tuguni a ya tɔɔɔbagaw kanu, hali n'o kɛra a juguw ye

c. Yezu banna fariya kow beɛ la.

O ra, yezu ma sɔn ka fariya wala k'a yɛɛ mɔɔɔɔ a jugu la. Yezu ma sɔn fana ka muritiliko labɛn walisa ka ɔɔɔɔkanw gwɛn, ani tuma min na a tɔɔɔbagasebɛw, min ye farisijɛnw ye, a ma kojugu ke u la.

d. Faranfasili min be yezu ka kuma ni farisijenw ta cɛ.

Yezu ka kuma dɔw, minw nasina farisijenw ma, kera kuma gwɛɛnɔw ye. Tuma dɔ, n be miiri ko a ka kuma tun kera hine ko ye, kɔɔɔyali tun tɛ. A ka kuma senfɛ, yezu b'a fɛ ka farisijenw hakili n'o ɲan yɛɛ o ka filiw minw tun b'o ɲan fiɛn. Ɔhɔ, yezu tun be farisijenw ka jogojugu kɔɔɔɔ, a n'o ka danaya fuu ko la, nga a b'o kera k'o don tiɲɛ la ani kisili la. A benin be ka Egilizi tɔɔɔbagaw ka kojugu kɔɔɔɔ. O kosɔn, ciden Poli y'a fɔ Efɛzi Egilizi ye k'o *“a kaɲi ka tiɲɛ fɔ kanuya la’.”* (Efɛzi 4:15)

Farisijenw ka kuma gwɛɛnɔw, o lu tun ɲeminɛna kunayali ni mafiyali fɛ, o tun b'o kera janko ka yezu tɔɔɔ cɛn ani k'a don saya. A kɔ kana ye ko yezu ka kuma tun b'a fɛ k'o dinɛmɔɔw ɲeminɛ ɲanamaya Sɔbɛ la. Walisa k'o kisi ani k'o bɔsi saya la. A file faranfasili min be yan.

e. Yezu be gwengweyiri kan

Farisijenw sera ka Yezu jalaki ani ɔɔɔmɛ famanw y'a dulon gwengweyiri la. Maloyaba, dimi kɔɔɔ, Yezu ye boɲaba da a yɛɛ la. Ani a bi misali d'an ma an ka se k'a ka kalan bila baara la, hali k'a to gwengweyiri kan a ye Ala dali a juguw ye. A ye Ala dali o ye ko: *“Faa yafa u ma!”* (Luka 23:34)

Yezu tɔɔɔbagaw kera sen donbagaw ye sayala ko la, o wili la ka muruti ka kojugu tilɛnbali kɛ, o bɛnna kelen ma ka mɔɔɔjalakibali faga, kasɔɔ o mɔɔɔ tun ye Ala ka ciden ɲuman ye. Kasɔɔ, Yezu tun te kojugu laɲini n'o ye. Katuguni a tun be koɲuman miiri n'o ye ani ka Ala dali o ka fetaw

nafaman kanma. A ye Ala dali a tɔɔɔbagaw ye, k'a ka yafa o ma kamasɔɔ n'o tɛ o tena kisi Ala ka kiti la.

4. Degili marataw

a. Yezu kɛra an ka misali ye

Fɔɔ, Yezu kɛra misali ye an ka kan katugu min nɔ. A kɛra kantigi misali, kanuya, ani yafali misali ye. O jogonuman waliyali man nɔɔ n'o y'a sɔɔ an bi tɔɔɔ la, kasɔɔ Yezu ka kalanden welela k'o jogonuman nunu bila baara la. A welela ka Yezu nɔfɛtagama ta hali geleya waati la.

b. Yezu be fanga d'an ma a nɔfɛtagama la

O kɔ, kalan filanan be jabili di jinigeli ma: An bi fanga sɔɔ cogo di ka Yezu nɔfɛtagama kɛ tɔɔɔ tuma la? Kɔnɔyali ani ban la? Eburu seɛ la verɛse dɔ b'an kalanko:

“Yezu yere ye tɔɔɔ ni kɔɔɔɔli sɔɔ, o la minw be kɔɔɔli la, a be se k'u demɛ.” (Ebru 2.18)

I ko Yezu ye tɔɔɔla kɔɔɔli fɛ, see b'a ye ka minw be tɔɔɔla bii famu, o hine be don a la.

N teriw, Yezu be n'anw ye, a b'aw ka tɔɔɔ yera an'a be sɔɔɔnadonni deli kɛ aw ye. A be yen, a b'aw kɔɔ ka demɛ lase aw ma. O demɛli te k'an hɔɔya ni kabako ye. O be se ka kɛ. O bɛɛ n'a taa waati caman la, yezu ka demɛli ye ka fanga di ani ka jageleya di ka to kele kan. Ka to jijalila danaya la, ani ka ko bɛɛ mɔpu, hali ni ninsɔndiya ni mɔpuli la. Yezu

ka demeli b'an nɛmine ka kanuya yira an juguw la ani ka hakil dɔ sɔɔ ka se k'o kanuya waliya.

A benni lo tɔɔɔ tuma la ka bɔyɔɔ nini, ka hɔɔɔya o tɔɔɔw la. Ani Ala be se k'o ke, kamasɔɔ a kaɔi! O bɛɛ n'a taa, Yezu be kabako sɔbɛ min ke danaba tɔɔɔlen ka panamaya la, o ye k'a jagweleya d'a ma ka lo ka na ani ka to kantigiya la, loon o loon, hali tɔɔɔ ka juguyacogo o cogo.

=====

3 Kanuya, tɔɔɔ ka fɛɛɛ

Yezu ye tɔɔɔ min sɔɔ anw y'o fo, farisiɛ y'a kɔɔfo ani k'a kiti, a laban na o ye benbenben k'a la ka gwengwe. An y'i Yezu ka jagweleya ye. A jɔɔ ra kaɔa kantigiyala ka Ala ka sago dafa ani abada a ma kojugu sara ni kojugu ye. Yezu tun y'a juguw kanu. Fɛɛn bɛɛ la Yezu kɛɛ misali ye an fɛ.

1. Tɔɔɔ ko kana bari an na

Mɔɔɔw dɔw be miiri ko k'u to danaya la Yezu fɛ, o bena panamaya nɔɔɔman gwɛleya te yen. O kɔ, n'o mɔɔɔw ye jugu kunben ni tɔɔɔ, o be se ka ninigali caaman lase o yerɛma ani siga sɔɔ. O danaya barika bi dɔɔɔya. Dɔw yerɛ bi Yezu bila. Fana, nafa b'a la k'a loɔ ko Yezu fo a ka cidenw ko loon dɔ u bena tɔɔɔ sɔɔ, o ma ke kodiman ye. Yezu tun be

kuma fɔra ka kalandenw laben u ka se k'o tɔɔɔ ko muɔu. Yezu tun t'a fe fariyako, ni kanuyaliko ka bari a ka kalandenw la. A tun b'a fe a ka kalandenw abenni ka to k'a jɔɔ janaman o gwɛɛyaw ja. "Ayiwa, ne b'aw ci l n'a fo sagaw, waraw cema. O la, aw ka ke yerekɔɔsibagaw ye l n'a fo saa, aw ka koo ka nɔɔɔya l n'a fo jenituba. Aw k'aw yere kɔɔsi bari mɔɔɔ bena aw don kiritelaw bolo. U bena aw bugo ni golokami ye u ka kalansow kɔɔɔ. O bena aw mine ka taga n'aw ye faamaw ni masaw fe bari aw ye ne ka kalandenw ye. Ayiwa, ne b'aw ci i n'a fo sagaw, waraw cema. O la, aw ka ke yerekɔɔsibagaw ye i n'a fo saa, aw ka koo ka nɔɔɔya i n'a fo jenituba. *

"Aw k'aw yere kɔɔsi bari mɔɔɔw bena aw don kititigelaw bolo. U bena aw bugo ni golokami ye u ka kalansow kɔɔɔ. U bena aw mine ka taga n'aw ye faamaw ni masaw fe bari aw ye ne ka kalandenw ye. O bena ke sababu ye aw bena ne koo fo u ye, ani siya werew ye. Mɔɔɔ dɔw bena ke sababu ye u balimaw be faga. Dɔw bena u deenw faga. Deen dɔw bena wili u wolobagaw kama k'u faga. Mɔɔɔ beɛ bena aw kɔɔniya ne tɔɔɔ kɔɔɔn. Nga ni mɔɔɔ min munyuna fɔɔ ka taga se a laban ma, o tigi bena kisi. Kalanden si man fisa n'a ka karamɔɔɔ ye. Baaraden si fana man fisa n'a ka kuntigi ye." (Matiyu 10:16-18, 21 à 22, 24)

Kalanden si man fisa n'a ka karamɔɔɔ ye. O kɔɔɔ ye ko kalanden ka telin ka kɔɔɔɔli sɔɔɔ i ko Yezu. Ni Yezu ye barili

sɔɔ a kabaarada kɔɔ an fana k'o lɔn ko an n'a o kunbɛ. Ni Yezu ye Kɔɔɔɔli sɔɔ, an tena tanga wajibi a la. O cogo la n'an ka danaya an' an ka sereya fɛ an b' an ka kantigiya yira yezu ko la, mɔgɔw kateli k'an tɔɔɔ, iko o ye yezu tɔɔɔ cogo min.

An ka yɔɔ filanan kalan, o kɛra yezu ka kuma dɔ ye a be tɔɔɔ waati gwɛɛn ka janamaya cogo fɔ, o min be taa a suu kunuli tuma fɔɔ a kɔsegi ma:

“O bena tɔɔɔ la aw kan, u bena aw faga, Ala lɔnbaliw bɛɛ bena aw kɔɔiya ne tɔgɔ kɔson.”
(Matiyu 24:9)

Nin kuma t'a fɛ ka fɔ ko tɔɔɔ bena kɛ yɔɔ bɛɛ ani waati bɛɛ la, nga a cogo jɔɔjɔn la, tɔɔɔ kow bena kɛ waatiw dɔ ni yɔɔw dɔ la tuma caman. A ka na bari aw la n'o ko sera a man. Yɛɛ dilanni ka kɛ. Yɛɛ labɛn ka sɔɔɔ.

2. Kɛwalɛnw minw ka kan ka bila wayali la juguw fanna

Anw be Matiyo sɛbɛ kuma fɔ:

“Aw y'a mɛn, a fɔra ko: “I k'i tɔɔɔɔɔɔ kanu k'i jugu kɔɔiya.” Ayiwa, ne b'a fɔ aw ye ko aw ka aw juguw kanu ka Ala daali aw tɔɔɔɔbagaw ye.”
(Matiyu 5:43–44)

O kumaw lɔnni lo kaɔɛ, nga o be kɛɛ k'an lase min ka kan ka kunbɛ, janko minw be kɔɔɔɔli la.

I ko an kɔnna ka fɔ “kalanden si man fisa n'a ka karamɔɔ ye.” O kumaw fɛ Yezu b'a fɛ an ka tugu a nɔ fɛ ani k'a ka misali ta. An y'a ye sura tɛmenin na: ko Yezu y'a juguw kanu ani ka to hunna la gwengweyiri kan, a ye delili kɛ a tɔɔɔbagaw ye. O cogo la Yezu ma jini an fɛ ko ale man min kɛ an k'o kɛ.

A kani anka kuma ladili fila koo la: k'i jugu kanu ani ka delili kɛ u ye.

a. Ladiliw k'an juguw kanu.

Ladili in ye k'i juguw kanu, an be fɛnɛ fila ye.

i. Fɔɔ, “*k'i juguw kanu*” o ye i kana i mɔnɛbɔ. Cogo wɛrɛ la, Yezu be kan bɔ an ma k'an kana don mɔnɛbɔli ni fariyali ko jan na. N'a bi se, danaba tɔɔɔɔlen be se ka marali ni joo jini faamaw fɛ, nga a man kan ka yɛrɛ joo sigi ka tɛmɛ mɔnɛbɔli fɛ.

Nga n'a y'a sɔɔ ko faamaw yɛrɛ de bi danabaw tɔɔɔ ale ko be dan na. O na ta bɛɛ, ale jigitanya ni barikantaya la, danaba man kan ka kɛɛ kɛ minaw ta k'a joo di a yɛrɛ ma.

ii. Ka fara Ola, “*k'i juguw kanu*” kɔɔ ko danaba tɔɔɔɔlen be se ka taa jan, ni cogo sɔɔ la, koɔuman ka. Sani kojugu ka sara ni kojugu ye, danaba welela ka see sɔɔ kojugu kan ni koɔuman kɛli ye, a welela ka kɛwaliw kɛ kanuya la, ale a tɔɔɔbagaw fanan, a welela ka yafa ani ka celabenni jini.

O kɔ, Yezu b'a ka cidenw ladi k'u ka Ala daali u juguw ye.

b. Ladiliw ka Ala daali juguw ye

A file, ka Ala daali juguw ye, kera fere dɔ ye dɔw la, kase k'u kanu. Kɔɔɔɔli ninita ye ka Ala daali walisa a ka kiti ben an juguw kan, nga yezu ka misali b'an namine daali ke cogo were la, daaliw minw b'a ka hine n'a ka makari yira.

Gwengweyiri kan, yezu y'a Faa daali k' a ka yafa minw tun ya jalaki ka don saya jugu la. Ala daali numan an bi se ka ke an jugunw ye, o ye u ka se ka yezu ka kibaruru diman famu. Ani u ka danaya ke ka nimisa yezu kirista la. Nεema barika de la, k'an tɔɔɔbagaw be se ka hɔɔɔnya o ka kunayali fiɔɔɔya la, ka yafali ni celabenni sɔɔɔ ni Ala ye. O cogo de la an bi se ka Ala daali Egilizi tɔɔɔbagaw ye. N'an tɔɔɔbaga dɔ yelem na sɔɔɔ la k'a mansiri yezu la, u tena danabaw keke k'u tɔɔɔ tugu.

O waati la danabaw minw ye tɔɔɔko sɔɔɔ, ka kan ka yafali ni ka celabanni ke n'o ka tɔɔɔbagaw kɔɔɔw. An be miri nin kalan n'a ka kɔɔɔnna taw an'an be ciden Poli ka sereya jaati mine, iko an b'a kalan cogo minna cidenw ka kewali sebe kɔɔɔ.

Ka kɔn o na kalanw mara ta file nin sura la: yezu b'a fe kalandenw labenni ka to ani ka jɔ kapa kekeko ni tɔɔɔko la ani Yezu b'a ka kalandenw ladi k' o juguw kanu ani ka Ala daali u ye.

4

Nii Senuma be danaba tɔɔɔlen dɛmɛ

Yezu ye tɔɔɔ ko panamaya, o ra a kana bari an na ka ye n'a k'a kalandenw b'o ɔɔɔɔɔ panamaya bii low na fana. An ka Matigi b'a fe k'an laben o gweleya sebe la. Katuguni, a b'a fe an ka an juguw kanu ani ka Ala daali k'u ye.

“Ayiwa, ne b'aw ci i n'a fɔ sagaw, waraw cɛma. O la, aw ka ke yerekɔɔsibagaw ye i n'a fɔ saa, aw ka koo ka nɔɔɔya i n'a fɔ jenɛtuba. Aw k'aw yeɛ kɔɔɔsi bari mɔɔɔw bena aw don kititigelaw bolo. U bena aw bugɔ ni golokami ye u ka kalansow kɔɔɔ. U bena aw mine ka taga n'aw ye faamaw ni masaw fe bari aw ye ne ka kalandenw ye. O bena ke sababu ye aw bena ne koo fɔ u ye, ani siya wɛɛw ye. N'u tagara n'aw ye kititigelaw fe, aw kana jɔɔɔ aw ka kuma fɔta, n'a fɔcogo fana na. Ni kuma sera aw ma tuma min na, aw ka kan ka kuma min fɔ, Ala bena o don aw daa la, bari aw bena kuma min fɔ, o tena ke aw yeɛ ka kuma ye, nga Faa Ala ka Nii Senuman le bena o don aw daa la. Mɔɔɔ dɔw bena ke sababu ye u balimaw be faga. Dɔw bena u deenw faga. Deen dɔw bena wili u wolobagaw kama k'u faga. Mɔɔɔ bɛɛ bena aw kɔɔniya ne tɔɔɔ kɔɔɔɔ. Nga ni mɔɔɔ min munyuna fɔɔ ka taga se a laban ma, o tigi bena kisi.” (Matiyu 10:16-22)

1. Siga te Layidu minw na

Ko kura, yezu b'a ka kalandenw lasɔmi tɔɔɔ gwelenw ko la min ka teli k'o sɔɔɔ, yezu be tɔɔɔ jɔnɔn saba bɔyɔɔ ko fɔ: an ka gwasomɔɔw, minw be dine kelen na, wala Landa kow o sɔnin be min na, ani k'a laban ni politiki mɔɔw ye.

O ra, an bena jɔ sisan o Layidu kuma dɔw la min be sɔɔɔ ni kalan kalani na, katuguni n'o b'an kabakoya, yezu ko an kana hanmi o tɔɔɔ ko la, ani fana an kanna jɔɔ an fɔ tama ni loon dɔ an b'an tɔɔɔbagaw ɲafe a n'o bi jiningaliw lase an ma an ka danaya ko la.

a. Nii senuma

Yezu b'a ɲenfora ko niisenuma bi ni danaba tɔɔɔlen ye ale tuma min na cogo dira a ma ka Yezuko fɔ. An be se ka miiriya nɔɔma la koketala, danaba jɔlen b'a jalakibagw ɲa kɔɔ, kiti tige so kɔɔ, a kɔniyabagaw ɲa kɔɔ ani u fariyaninw, siranya ni dusukun tɔɔɔ be Yen, ani an be se ka lara k'a bena gwɛleya ka kuma dimanw sɔɔɔ. Nga o koo jɔɔn na yezu ye Layidu d'an ma: Niisenuma bena kuma don an dala ka fɔ, Niisenuma n'an dɛmɛ ka siranya ban, ka se ka sereya bɔ ni jagɛleya ye ani k'a gwɛya, nii Senuma be kuma dimaw don an dala.

Ɔwɔ! An be se k'an yeɛ ɲininga: yaala ne bena jagɛleya sɔɔɔ ka to kantigiyala ni yezu ye ni tɔɔɔ mana na waati min? Tɲe lo an barika ka dɔɔ n'an ye siranbatɔw ye nga ka keɲe ni Yezu ka Layidu ye, Ala ka Nii de ben'an barika boɲa, waati

Ala ka Nii lo be Fanga d'an ma, an be sesɔɔ, Nii Senuma lo b'an Ja gɛɛya ka yezu ka sereya fɔ hale n'an bena farasi sɔɔ. Ala ka Nii lo bena danaba demɛ a ka lo kaɲa, fɔɔ ka se a laban na, bɛɛ kelen kelen n'a ka gwɛɛya la.

2. Egilizi taa na hali tɔɔɔ la

An ka yezu ka kuma dɔw file:

"I ye Piyeri ye, o kɔɔ ko fara, ne bena n ka jaman senu sigi min kan, saya tena se ka foyi kɛ a la."
(Matiyu 16:18)

Waati damani temenin kɔ, kalanden min tɔɔɔ ko Piyeri y'a fɔ ni jigiya ye ko yezu kɛra Masiya ye, o kɔɔ ko Masa, kisibaga numan, ciraw ye ni koo fɔ Layidu Kɔɔ kɔɔ. Yezu be fara min ko fɔ o ye danaya ye. Egilizi ju sigira kuma min kan, kɛra Egilizi ka jusigilan kuman ye. O ye ko yezu kɛra kisibaga ni diɲɛ bɛɛ kuntigi ye.

O ra don, an ben'an ka miiriya nasin verse filanan na. Kamasɔɔ Jaa dɔ koo fɔra. Egilizi kɛra iko dugu min jugu caman be girina a nɔ n'o b'a fɛ halakili la. Sutana bi cogo pini ka Egilizi halaki. Diɲɛ b'a fɛ tuma dɔ ka Egilizi halaki. Egilizi barika bi dɔɔya, ka dɛɛ, ka yugu yugu keɛ gwɛɛn na fɔɔ a bi pini ka ban. O ra yezu ye Layidu ta a n'an ba kɔɔsi ko, mana bɛɛ la a tora kantigiya la o layidu la. Hali k'a ye ko juguw bɛɛ wili la a kan ma, hali keɛw ni tɔɔɔw miw y'a sɔɔ. Egilizi be halebi an'a be taara ɲɛn. An tɔɔɔbagaw te se abada ka Egilizi halaki. An tɔɔɔbagaw te na se habada ka

jagamini wala ka Ala ka ko latigeni bali. Bii Egilizi be i ko deŋebato, nga a latigela sesɔɔli ni nɔɔ la, kamasɔɔ a kera Yezu ta ye, min kera kantigi ni sebayaba tigi ye. Yezu n'a sesɔɔ a juguw kan, ani Egilizi n'a hɔɔnyali dafalen a kɔsegili lon.

Tijɛ na a yirala ko keɛ geɛya tuma do danaba tɔɔɔlen fe, nga sesɔɔli laban kera wajibi ye. Yezu bena a ka mɔɔɔw kisi!

=====

5

Nii Senuma bi jagɛɛya di ka kibarɔ diman fo

1. Cidenw ka kewaliw seɛe min be Bibili la

Sisan an bena tɔɔɔ ko kalan kun file cidenw ka kewaliw seɛe kɔɔ. Luka de kera a seɛe kelan, a le fana lo ye kibarɔ diman seɛe ni seɛen n'a tɔɔ b'a kan.

Luka ka kibarɔ diman seɛe bi yezu ka janamaya ko le fo, jonjon na a ka baara, a saya n'a suu kunuli ko. A be laban ni Yezu ye ci min di a ka kalandenw ma k'ow k'a ka suu kunuli ko kibaruya fo diɛe yɔɔ beɛ la. O cogo la Cidenw ka kewaliw seɛe be i ko seɛaba filana min kɔɔ cidenw b'o cii dafa. An ye Egiliziw bangili ko kɔɔsi Zeruzalemu, Pentekoti lon na, An'an y'a kɔɔsi ko Yezu ka kunuli kibarɔ diman be jensenna

kɔɔɔjii bilen, ani Egiliziw daa yeɛɛɛɛ yɔɔɔ bɛɛ ɔɔɔmɛ jamanaba la.

Cidenw ka kɛwaliw sɛbɛ be Egilizi fɔɔɔw buguya teliyali ko fɔ an'i ka sɔɔn, ko nin buguyali be kɛ tɔɔɔ tuma la, tiɛɛ ko lo an be min yera sɛbɛ nin kɔɔɔna yɔɔɔ bɛɛ la.

2. Kiritigɛlaw ye kangari sigi k'u kana mɔɔɔɔ kalan Yezu ko la

Ka kon, an bena kuma fɛɛn fɔɔɔ min kɛra sababu ye tɔɔɔɔ sɔɔɔ la Egilizi daminɛ na zeruzalɛmu ani k'o ko fɔ surumani la cidenw ka kɛwaliw sɛbɛ sura naani kɔɔɔ. O koow kɛra Egilizi daminɛli kɔ zeruzalɛmu, pentekɔti lon na, lon numan na mɔɔɔɔ waa saba tubila kibaru diman lamɛni fɛ.

A filɛ min kɛra: cidenw Piyeri ni zan tagara Ala batosoba kɔɔɔ ani o ye murukuce dɔ kenɛya ni Yezu tɔɔɔ ye. O kɔ, o y'o yɛɛ di Yezu ka kibaru duman fɔɔɔ la. O tɛmɛni kɔ, Yahutuɔw ka dinɛ ɲamɔɔɔw ye cidenw jagoya k'u don kititigɛlaw bolo. U ka ɲinigɛli nana ni min ye a filɛ:

“Nga, n'an t'a fɛ koo nin kibaru ka jensen ka taga nya, an ka kan k'u bali, k'u bagabaga k'u kana Yezu tɔɔɔ fɔ mɔɔɔ si nyana tugu.” O la, u ye Piyeri ni Zan wele ka kangari la u ye ko Yezu tɔɔɔ kana mɛn u daa la loon si, walima ka mɔɔɔɔw kalan n'a ka koow ye. Nga Piyeri ni Zan y'u jaabi ko: Jumen ka di Ala ye koo fila nunu na: k'a ka fɔta labato, walima k'aw ka fɔta labato? Aw yɛɛ k'o jaabi

nyini aw yeɛ ma. Anw kɔni fɛ, anw ye min ye, ka min mɛn, anw te se ka to o fɔbali ye. U ma bolo layɔɔ sɔɔ k'u tɔɔɔ minke, u sɔngɔna u kan kosebe, ka sɔɔ k'u bila. U y'o ke jama nyasiran kɔɔɔn, bari mɔɔɔ beɛ tun be Ala tɔɔɔ tandora u ka kokenin nin kama.” (Kɛwaliw 4:17–21)

O cogola, an b'a ye ko yahutuɔw ka dinɛ kuntigiw b'a fɛ ka cidenw bali ka kalan di Yezu tɔɔɔ la. O ka kɛta man ke barinanko ye, katuni lɔɔɔkun damani tɛmɛnin ko o tun ye Yezu jalaki k'a faga cogo jini.

3. Kalandenw ka kololi Yezu fɛ

Nin kuma kan, an be sinsin dinɛ jamɔɔɔw ka бага бага kuma na. Kamasɔɔɔ Piyeri ni Zan y'a fɔ k'u lu tena kolo u ye. Ka sɔɔ u ka latigeli bena jinigeli nafama lawili O min kan an ka kan ka kuma jɔɔɔnya ke. minke.

Tijɛ na bibili be kalan di ko a cogo bɛnni na an ka kolo famanw ye, ani ka kamineli ke jamana kntigiw fɛ, ani kasɔɔ Yen an b'a ye ko cidenw y'a fɔ k'u tena o kamineli ke kitigɛlaw fɛ. A kun be ciɛ cogo jumɛn?

An b'a kuncie ni nin ye, danaba Wajibiyali tɛ ka kolo kuntigiw ye ani nina n'o ya sɔɔ ko kuntigiw b'a kariba ka ko do ke min geyalen lo k'a be Yezu ka sago kolɔsi.

O misali kalani la, kuntigiw be Yezu ka kibaru diman fɔli bali, nga cidenw b'a yira ka gɛya k'o ka kololi Yezu fɛ kɛra nafa

ba ye. O mɔɔɔ ye cii kalifa o ma k'a tɔɔɔ ko fɔ o bena yɔɔɔ o yɔɔɔ, ani cidenw jigi b'o fɛ ka ni cii baara dafa. Iajɛ wajibi ye ko danabaw ka kolo jamana ɲamɔɔɔ ye o bi koow dɔ laɲini min te Yezu ka sago ye.

An ye misali min kalan, ɲamɔɔɔw bi Yezu ka kibaru diman foli bali, nga cidenw, y'a fɔ ka gɛya k'u lu na kolo Yezu ka fɔ ta ma k'a ka kibaru diman fɛnsɛn ani u bena u ka cibaara dafa.

A kani ka kɔɔɔsili kɛ: nin kalan ta te cogo d'an ma ka ban kuntigiw ka sariya la, wala dugu sen ka ɲamɔɔɔw. Nin kalan ta te daa d'an ma ka ban ɲamɔɔɔw ma ani ka kɛɛ kɛ minan ta ka fariya ko kɛ. Ayi, o ye ko Egilizi kani ka fɛrɛ ɲini k'a se ka Ala ka ci dafa, hali n'o y'a sɔɔɔ ko kuntigiw b'o bali ni sariya ye. Dɛn bɛɛ la min te Ala ka sago bali.

4. Cidenw ka jagɛɛya

Fɔ an ka hakilitigiya dɔ sɔɔɔ k'a faranfasali niin sɔɔɔ gɛɛya min ɲɛn, an be se o sen fɛ ka kuntigiw kanminɛli an'an be se ka kanminɛli kɛ Yezu la, ka deli a fɛ a ka hakilitigiya d'an ma.

Jagɛɛya ka kan fana ka sɔɔɔ ka se ka Ala kanminɛ, Kamasɔɔɔ n'an be ban kuntigiw t'a man danabaw be farasi kow kunbɛ. An ka misali ta cidenw ka kɛwaliw sɛbɛ la. Zan ni Piyeri y'o ka latigɛli yira k'o na taa ɲan ka Yezu ka cii wangula, Lonw min tugura u bɔra tijɛn la ka se ka sun Kunuli kibaru diman wangula. Nga nina kuntigiw y'o yɛrɛ yira fariyalila ka juguya

tugu. Cidenw ye waati ke kaso bon na an'o y'o bugo sani o k'o bila.

Ka fara o la kewaliw sebe b'a fo k'o waati damani temeni ko danaba min tɔɔ ko Etiyeni kera fofo ye ka saa a ka danaya koson, k'a y'a wangola jaman bee nan na ko Yezu kununa. An na Etiyeni ko fo sura nata la.

A kaji ka jagelɛya sɔɔ ka kibaru diman fo waati min o b'o ko bali, alimani kangariw be yen, kaso la ko, tɔɔɔw be munumunu danabaw bee kan min b'a ka danaya yira Yezu Kirista la bee nan na.

Yezu ye jagelɛya sɔɔ ka yeɛ gwengweyiri kan k'an ka jurumu ta. A ka misali numan file, an fana bi se k'an jagelɛya sɔɔ ka ke sere numan ye, ni kantigi hali n'o y'a sɔɔ ko faamaw b'a jini, O ka sariyaw n'o ka kangari fe ka Egilizi makun.

5. Delili

Jagelɛ kaji ka sɔɔ ka sereya ke yezu tɔɔ la, Ka damine ni farasiw ye min ben'an sɔɔ. Ngab 'o jagelɛya sɔɔ mii?

Kalan yɔɔ min be tugu ka kuma be ni barika ye. Tuma min na ciden Piyeri ni Zan bɔra kiritigeso la, u ye kalandenw laben ani k'a lakali u ye koo minuw sɔɔ.

"O lu y'u ka kuma men, o ko, u y'o kan ke kelen ye ka Ala deli." (Kewaliw 4: 24)

Deliili kera ko nafaman ye Egilizi damine la Zeruzalemu. An fana fe, a kani an ka jen ka deli ke, ni barilikow ni hanmikow b'an kan.

Sisan, an bena Egilizi deliili cogo file.

“Sisan kɔni Matigi, i janto u ka bagabagaliw la, a to i ka baarakelaw k'i ka kuma fɔ mɔgɔw ye ni jagelɛya ye.” (Kɛwaliw 4:29)

Nafa b'a la k'a ye ko nin danabaw ma Ala deli ko a k'u mara wala k'a ka tɔɔɔbagaw bali u ka mirijuguw la. A yi! U ye deli ke walisa cidenw a ka jagelɛya sɔɔ ka taga na ni kibaru diman fɔli ye! Ala y'u ka deli jaabi:

“U tun be yɔɔ min na, deli ban tɔ, o yɔɔ nin yerɛyere la. U bɛɛ fara Nii Senuman la, ka to ka Ala ka kuma fɔ ni jagelɛya ye.” (Kɛwaliw 4:31)

A nan b'a ra, kibaru diman fɔli jagelɛya be sɔɔ Nii Senuman barika la a le min ke be Ala ka jaman ka deli jaabili.

Sura temenin na, an kumana Yezu ka Layidu dɔ ko la: Nii min be danaba tɔɔɔlen jagelɛya ani k'a barika boɔɔ ani ka kuma tilenin d'u ma.

Ohɔ! Yezu kera kantigi ye a ka Layidu la! An b'o yera cidenw ka kɛwaliw sɛɛɛ bɛɛ kɔɔɔ ani waati bɛɛ la. Tije na Nii Senu be Egilizi tɔɔɔlen ka se ka danaba demɛ ka to kelen kan ani

ka taga ɲa, k'a se ka cogo d'u ma ka sereya ɲumanw di, jagereya ni hakilitigiya la.

6 Etiyeni, mɔɔɔ fɔɔ ka faga

Anw be taga ɲa ka cidenw ka mana danmani kalan min be sɔɔɔ cidenw ka kewali seɓe kɔɔɔ, min be Egilizi fɔɔɔw ka mana ko fɔ a n'ɔ ye tɔɔɔ teliyalen min kunɓen.

An k'o yɔɔɔ dɔ kalan, o min damine na ni danaba dɔ ye, min tɔɔɔ ko Etiyeni ye a kalan jan kɔ:

“Nga, mɔɔɔw ka boon lnin te se ka ke Fɛɛn bɛɛ kuntigi Ala sigiyɔɔɔ ye, i ko kira tun y'a fɔ cogo min na ko: Matigi ko: Sankolo ye n ka masasigilan ye, dugukolo ye n seen bilayɔɔɔ ye. Aw do bena boon sifa jumen lɔ ne ye? Yɔɔɔ jumen bena ke ne ka lafinyeyɔɔɔ ye? Ne yere le ma fɛɛn bɛɛ dan wa? Tulogwɛɛn! Alalnɓaliw! Aw t'aw tulo yeɛ ka mɛnni ke Ala fe de! Halibi aw be ban Nii Senuman ma. Aw faaw tun be cogo min na, aw fana be ten. Kira jumen temena n'aw faaw m'a tɔɔɔɔ? Minw ye Mɔɔɔseɓe nin nako fɔ, u ye olu faga. Aw fana ye Mɔɔɔseɓe nin kɔɔniya k'a faga a ma mɛn. Ala y'a

ka melekew ci k'a ka sariya fɔ aw ye, nga aw m'a labato. » Etiyeni fagako Etiyeni ka kuma nunu digira kititigelaw la fɔɔ k'u nyaa wulen. Nga Etiyeni fanin Nii Senuman na y'a nyaa basa sankolo la ka Ala ka nɔɔɔ ye, ani Yezu lnin Ala kinibolo fɛ. Etiyeni perenna ko: «Ne nyaa be sankolo dayelenin na, Mɔɔɔ Dence lnin be Ala kinibolo fɛ. » U y'a damine ka kule ani k'u tulow datugu, ka girin nyɔɔɔn fɛ Etiyeni kan, k'a talontalon ka bɔ n'a ye dugu dafɛ, k'a damine k'a bon ni kabakuruw ye. A fagabagaw tun y'u ka faniw kalifa kanbelen dɔ ma min tɔɔɔ ko Sɔli. 59 Mɔɔɔw tun be Etiyeni bonna tuma min na, a ye Matigi daali ko: «Matigi Yezu, ne be n nii segi i ma. » O kɔ, a y'a kunbiri gwan ka peren ko: «Matigi, kana u ka hake nin jati u kun. » A y'o fɔ ka ban minke, a nii bɔra.

Etiyeni fagako tun diyara Sɔli ye. Sɔli be Krista ka jama tɔɔɔla. O loon kelen yere la, u y'a damine ka Krista ka jama tɔɔɔ kosebe. U beɛ ye dugu bila jagoya la, ka jensen dugudenninw na, Zuda mara, ani Samari mara la, fɔɔ cidenw dɔɔɔn. 2 Mɔɔɔnyuman dɔw ye Etiyeni suu don k'a sanga ke kosebe.” (Kewaliw 7:48 ka taa se 8:2 la)

1. Etiyeni ka sayako

Danaba suu: O ye mɔɔɔ fagara a ka danaya kosɔn.

Etiyeni ker'a fɔɔ ye. Etiyeni tun mɔɔɔ ye min fanin lo Nii Senuman la. A tun bi Yezu Kirista kunu ko kibarɔ fɔ a n'a laban na ni Yahutuɔ ka dinɛ ka dusu dimi ye. O de ya to o y'a wele dinɛ namɔɔɔ kuntigiw na fɛ n'a ye kuma caaman fɔka se ka joo d'a kka kuma fɔlen ma o kɔɔ ko yezu kirista ka kibarɔ diman.

A ka kuma laban yɔɔ la, an ye wɛrɛse min kalan, Etiyeni ka kuman ye dimiba don dinɛkuntigiw la, fo, u ye Etiyɛ ni labɔ fanga la Zeruzalɛmu ka kogo kɔfɛ a n'o y'a bon ka faga o yɔɔ la.

2. Sababu ni ko o min nana ni Etiyeni ka saya ko ye

Etiyeni ka kuman fɔtaw ye dimiba don u la, a m'a ka kuma fɔ cogo yɛlɛma ani namɔɔɔw wajibiyala ka latigɛ k'a faga.

a. Etiyeni ye farisiyɛnw ka jogo kɔɔfɔ

O jɛnkulu namɔɔɔw tun fiɛ na u jɔyɔɔ n'o ka Landa kolonw fɛ. A file Etiyeni m'o ka Landa ko jati. O jɛnkulu mɔɔɔw tun kɛra kuncɛbaw ye, Etiyeni y'a yira la, sani u ka kɛ kantigiw ye Ala fɛ, u ban'a la ani o b'a kɛlɛ. Etiyeni b'a fɔ k'o ye Yezu jaliki k'a don saya la, o kɛra kalo damani tɛmɛnin kɔ.

b. Etiyeni ye Yezu ye a na na

O ra, min ye o mɔɔɔfagalaw ka dimiya wili tiɛ na, Etiyeni y'a fɔ min kɛ k'a yezu kununi a n'a jɔnin Ala kinibolo la a na na. O cogo la a be kira Daniyeli kiraya kuman fɔ a n'a b'a fɔ ko ye Yezu min gwengwen a kɛra "kisiba ye" makɔnɔnin ye, kisibaga Masa jumaman kiraw ye min ko fɔ. O jɛnkulu

mɔɔɔw tun ma sɔn o kuma ma. Olu fɛ o kera kalan haramulen ye ka kɛɛ n'o ka sariya ye, u kaɲi ka ka haramubaga bon, o ye o min kɛ teliya la.

3. Degiliw marata Etiyeni ka saya jugu la

a. Yezu ka kuma be mɔɔɔ tɔɔɔ

Fɔɔ nin mana b'an hakili jigi ko yezu ka kumaw be ka tɔɔɔ ni dimibaw wili. O kuma be kibarɔɔ diman ko fɔ, nga a be dine landa koow sɔɔɔ na ka ɲa a ni a b' an wele nimisili la. O mɔɔɔw min fiɲɛ na ka tɛmɛ u landaw fɛ, o be t'o ka delinako diya la, o de senfɛ o t'a fɛ yeɛɛma. O dɔw yeɛ labɛnni be ko kuma bali o min b'o tɔɔɔ.

b. Nii Senu ka Layidu

Degeli filanan file nin ye: hakili jigi kuma lo an y'o mɛn ka tɛmɛ : Yezu ye Layidu ta ko Nii Senu bena kɛ danmana cogo la ni danabaw ye ka t'o tɔɔɔɔbagaw ɲa.

An b'o layidu tiɲɛ dafalen ye Etiyeni ka ɲanamaya la. Nii senu ye jagɛɛɛya d'a ma ka yezu ko fɔ saraka lasebaga baa ɲenkulu ɲa fɛ, k'a to bagabagari kuma ɲa fɛ. Nii Senu ye kuma min don a da la, kuma min n'o gwɛɛɛya ka kan. Nii senu ye jagwɛɛɛya di Etiyeni ma a kɛ sere ɲuman ye a ni ka to kelen kan fɔɔ laban na, ka fangali d'a ma a ka saa ni boɲɛ ye, a fanin ni danaya ni jigiya ye. Nii senu ye se di Etiyeni ma ka se deli kɛ, i ko yezu tun y'a kɛ cogo min na ka kɔn a ɲa, walisa a tɔɔɔɔbagaw ka yafa sɔɔɔ Ala fɛ hali n'o y'a sɔɔɔ makari t'u ka ketaw la.

Yezu ma layidu t'an ye ko ben'an bɔ farasi ni saya la, nga a ye Layidu ta ko a bena to n'an ye ka tɛmɛ a ka Nii, ni kɔɔɔɔli nana.

4. Etiyeni ka yeli

Matigi yezu y'a yɛɛ yira Etiyeni la ka tɛmɛ yirali fɛ, walisa k'a jigi sigi ko hali n'a sara cogo gwelen na sankolo nɔɔɔ daa yɛɛ a ye. An t'a fɔ ko ni mɔɔɔ b'o koo ɔɔɔɔ na a bena yirali sɔɔɔ i ko Etiyeni ta. Nga, an be se k'a jigisigi ko tɔɔɔba waati la, se be yezu be fɛ ka kuma a dusu la ka se aw hakili jigi ka jigiya la a ni k'a ka las'a ma.

5. Kalandenw fɔɔw jɛnsɛn ko

Nin man laban na, an b'a ye ra ko tɔɔɔko tun be Zeruzalɛmu jɛnsɛn ka se yɔɔ caaman na. Damana caaman, y'a ye k'u be farasi la, u y'a panatɔɔ ka dugu bila ka ta panamaya yɔɔ wɛɛ la. An ka kalanta te danabaw jalaki o la a n'a be se ka fɔ ko, kangali fariman na fɛ wala kasoko fɛ, ni cogoya b'a ye ka boli panatɔɔli numan ani hakilita ye. Danaba min b'a yɛɛ ye ra Farasi la, a ka kan ka dogo yɔɔ nini a bi se ka mara yɔɔ min na.

Laban na cidenw ka sɛbɛ danabaw ka jɛnsɛli, o ka tɔɔɔ kɛra sababu numan ye, oma na taa yɔɔ o yɔɔ o be Yezu ka kibaruru diman fɔ a ni egilizi kura dayɛɛ.

Ala ye Masa ye. A te kojugu dabɔ baga ye, nga a be se ka kɛ kojugu senfɛ a ka ko latilenw dafa. Egilizi tɔɔɔbagaw ka lapini ye ka datugu nga Masa Ala be se k'u ka lapinita cɛn.

U ka ketaw be yeɛma u yeɛ kan, kamasɔɔ sani Egilizi ka halaki, u ka kewaliw b'a bguya. O ɲɔɲɔ lo be kera kabini tuma beɛ. Danaba dɔ, min tɔɔ ko Tertilen ka bɔ farafina kinibolo dugu dɔ la san kemɛ fila temenin na ko: “danaba ka joli s kear Egilizi ka siman kise ye.”

6. Soli

Etiyeni bon tuma la, cɛɛ dɔ tun be yen a tɔɔ ko Soli. O cɛɛ tun bena ke danaba fɔɔw ka tɔɔɔbaga ye, nga o kɔfɛ, a le yeɛ na na ke danaba ye ani ka tɔɔɔ ko sɔɔ fana, an n'a kuma a ko la sura nata la.

7 Tɔɔɔbaga Soli

An ye miiriya sɔɔ kow min sɔɔɔla Etiyeni ka saya ko la, danaba fɔɔ min fagara a ka danaya kosɔn yezu ko la. Aw hakili to Ko cɛ dɔ min tɔɔ ko Soli tun be Etiyeni faga yɔɔ la a n'a diyar'a ye. Sisan anw bena kuma a le ko la, kabako lo.

1. Soli ka ɲanamaya

a. A fariyako Egilizi kan ma

Layidu kura seɛɛ b'an ladoniya ko Soli kalan na kaja, ka keɲɛ ni yahutuɔw ka landaw ye, a ni ka far'a kan tun kera farisiɲɛn

ye. Bɛɛ tun b'a lon a ka yere dili kosɔn a n'a tun be tɔɔɔnuma sɔɔɔ dine namɔɔɔ cɛma.

O waati la, farisiɛnɛw tun kɛra o dine jɛnkuluw la dɔ ye minu tun ka fari Egilizi ma a ni Soli tun be ninyɔɔɔ ta sɔɔɔɛ la o kɔɔɔɔɔli min tun nasin na danabaw ma. An bena cidenw ka sɛɛɛ yɔɔɔɔɔ fila kalan min b'a ka fariyali ko fɔ

“Nga Soli kɔni, ale tun tora ka Krista ka jama tɔɔɔɔɔ dɔɔɔɔɔ, ka to ka taga u mine soow kɔɔɔɔɔ, cɛɛ fara musow kan, ka taga u don kaso la.” (Kɛwaliw 8:3)

An b'a mena ko danaba caman ye Zeruzalɛmu dugu bila ka panamaya hera la yɔɔɔɔɔwɛɛ. Nga iko kalan yɔɔɔɔɔ wɛɛɛ be sereya min di, o ko nunuw ma Soli jigi tige ka ta nan k'o gen:

“O ya sɔɔɔɔɔ Soli tun b'a la ka Matigi ka kalandenw бага бага n'u faga ko ye dɔɔɔɔɔ. A tagara sereya sɛɛɛ mine sarakalasebagaw kuntigiba fɛ lon dɔ, janko a ka taga bɔ zuwifuw ka kalan sow kɔɔɔɔɔ Damasi, walisa n'a tagara Matigi ka sira tagamabagaw min sɔɔɔɔɔ Yen, cɛɛ fara Musow kan, a k'u mine k'u siri ka na n'u ye zeruzalɛmu.”
(Kɛwaliw 9:1-2)

b. A ni yezu ka kunbɛli

O ra Soli tun be Damasi sira kan, janko ka danaba caman don kaso la. K'a to sira kan, kabako dama donbali kɛra: kirista kunuli y'a yere yira la, sani a ka don dugu kɔɔɔɔɔ. Matigi

yezu ka nɔɔɔ yelenba ye Soli ke fiɛe tɔ ye, o yɔɔ nin na a y'a ka filiw n'a ka jugu ye. Sani Yezu ka jagata a yafara a ka fariyama, ani a ye baara d'a ma, ka ke yezu ka Kunili sere, siya werew fe. O yɔɔ la Soli y'a lon ko Yezu kera Matigi ye a n'a kolola a ye ka kan mineli ke a fe ka taama n'a ye. Kɔfe Soli tɔɔɔ yelimana, a kera ciden Poli ye. O cogo la Soli min tun be danabaw tɔɔɔ, a le yere fana kera danaba tɔɔɔlen ye. Ka to layidu kura sebe b'a fo an ye k'a ye tɔɔɔ caman sɔɔ a ka danaya n'a cidenya baara kɔɔɔn.

2. Delili nafa

An be se ka degili marata sɔɔ Soli ka panamaya ko la. Anw ka hakili to ko, yezu k'an ka deli ke an tɔɔɔbagaw ye. O ra, an b'a ye nin yalimani ko ba la min ye Yalimani dafalen don Poli ka panamaya la, an be jagelɛya ko ye ka delili ke an ni sɔɔɔnadona ke an juguw n'an tɔɔɔbagaw ye, katuguni Ala be se ka nɛma ke u ka panamayala ka nɛma k'u ye, ani k'o yeɛma ka dafa. Adamaden ka file cogo la, jon tun be la ala ko lon do Soli tun bena farisiɛnw ka landa ko dabila ka ke Yezu ka kalanden ye? Ani Ala ye fen be se ka ke! A be se ka mɔɔɔ jugu dusu gelen yeɛma ani dusu kun juguma! Soli ka panamaya bii b'an jaa ka jija delila!

3. Ananiyasi be Soli ladon

Damasi ni Zeruzalemu Egiliziw ye Soli ka tubili kibaruya men cogo jume la?

O lu nɔna ne tun be se k'an yere kolɔsi o kuma na!

Ni danaba tɔɔɔbaga dɔ y'a yere di Yezu ma, tuma caman danabaw b'u yere kɔlɔsi a la. O kewali benin lo, kamasɔɔ an be se k'an yere jiniga ni jan te- Tien lo mɔɔɔ juguw dɔ ani filankafɔ be o jan bila ka se ka danabaw lon, walisa ka se k'u karaba ani k'u tɔɔɔ. Kɔlɔsili kera hakilitigiya sira ye. Tuman dɔ Soli ka ko jɔɔɔn na, Matigi y'a yere yira yeli la danaba dɔ ye min tɔɔɔ ko Ananiyasi. Min kera an k'o kalan:

“Kalanden dɔ tun be Damasi, a tɔɔɔ ko Ananiyasi. Matigi y'a yere yira ale la k'a fɔ a ye ko: « A naniyasi! » A ko: «Namu Matigi” Matigi ko: «U be sira min wele ko Siratilennin, i laben ka taga yen. N'i sera, i be cɛɛ dɔ koo nyininga Zuda ka soo, a tɔɔɔ ko Soli, Tarasika lo. A be Ala daalila nin waati la. K'a to o Ala daali nin na, a ye ele Ananiyasi ye. I donn'a ka soo k'i bolo la a kuun na, janko a ka yeli kɛ. » Ananiyasi ye Matigi jaabi ko: «Matigi! O cɛɛ nin ye kojugu minw kɛ i ka mɔɔɔw la Zeruzalemu, mɔɔɔ caman y'o lakali. Ne y'o men. A nana yan Damasi dugu kɔɔɔ ni dalilu ye a bolo, a y'o min sɔɔɔ sarakalasebagaw kuntigiw fɛ. Mɔɔɔ minw bɛɛ b'i tɔɔɔ tando, a ka olu mine ka jɔɔɔɔ don u la. » Nga Matigi ko Ananiyasi ma: «Taga, bari ne y'o cɛɛ woloma waasa a ka ne tɔɔɔ fɔ siya werew n'u ka masaw, ani Isirayelidenw ye, u ka ne lɔn. A ka kan ka tɔɔɔ minw bɛɛ kɛ ne kɔɔɔn, ne yere bena o bɛɛ yira a la. O la, Ananiyasi tagara, a sera soo nin kɔɔɔ, a y'a bolo la Soli kuun na k'a fɔ a ye ko: N balima Soli, Matigi Yezu min

y'a yere yira i la sira kan i nats yan, ale lo ye n ci i fe, waasa i nyaa ka yele, i ka fa Nii Senuman na."
(Kewaliw 9: 10–17)

An b'a ye ko Ananiyasi siranna k'a yere kolɔsi, a tun ta fe ka Soli ladon. A tun b'a lon panaman ko nin ceɛ tun nana ni danabaw tɔɔɔko miriya ye. O de kanma Matigi kuma na Ananiyasi fe yirali la walisa k'a jigi sigi, a ni faamu ko sisan farasi te yen tugu. A y'a jigi semetiya ka Soli ladon ani ka makone.

Ananiyasi kera misali ye an kaji tunu a ko, katuguni a ye Yezu lamɛn ka kolo a ye. Folɔ a y'a jigi da Matigi ka kuma la ani ka kolo a kuntigi ka ci folɛnw ma, Ananiyasi ye se sɔɔɔ ka siranya n'a ka miriw kan: a y'a yere don farasi la ka Soli kunben.

I ko yezu ye neman ke Soli ye, cogo min na, Ananiyasi fana ka kojuman ke a ye ten. Ananiyasi tun be balimacew ni balimamusow lon minw ye tɔɔɔ sɔɔɔ Soli ka kewali juguw sababu la wa? Ɔwo! A tun ka kan ka yafa Soli ka kojugu beɛ ma, I ko Matigi Yezu tun Yafal'a ma

A ni fana, aw ye kɔɔsili ke Ananiyasi ye kuma folɔ min fo Soli ma? A ya fo ko: "balimance" Nin ye tagamsiɛ ye tuguni ko Ananiyasi sɔɔna Soli ma a n'a b'a ladon n'a te sigasiga danaba jenulu sigilen cema Damasi. Ka laban Ananiyasi kera cielabeni kela ye Damasi egilizi balimancew ni balimamusow ce. U lu fana tun ka kan ni yemini ye ka jansin Poli ka

tubinin ko la, nga Ananiyasi sera k’o jigi sigi, a sera ka Poli ka ladon ko nɔɔya egilizi la an’an b’a mena ko ce nin teliya la y’a damine ka Yezu Kunuli kibarun diman fo damasi dugumɔɔ ye.

4. Ladilikan anw fe bii

Ala ye sebayatigi ye! A be se ka mɔɔɔ jugu do dusu yelema, jugu do, tɔɔɔbaga do! Nga cogo jumen an be se ka o tigi ladon egilizi la. Ninigeli gele do file a n’an mako be ka faranfasili nin sɔɔɔ ka bo Matigi fe ka se ka lon n’o mɔɔɔ min ko a ye Yezu kunbe gweyalen lo wala n’an be jan jugu lo lara. ɔwo! I kani ka yere kolɔsili ke ni ka fere bee nini n’a be se ka lon k’o mɔɔɔ be panamaya la nimisali sebe la. Mɔɔɔ min nimisara kani ka seko bee ke ka se ka to egilizi be lanaya kara. Nin bee la an mako be ce ni muso la iko Ananiyasi, an’an be se ka kalan sɔɔɔ a ka misali la. An ka kan ka se sɔɔɔ an ka siranya n’an ka kitiw ka se k’an bolo di an jugu ma an’o tɔɔɔbaga nimiselenw. An kani ka degi ka yafali ke iko Yezu be yafa. An kani ka son ka ladonni ke I ko, balimance ni balimamusu, minw bee ba fe ka don sɔɔɔ la egilizi la, a ka panamaya temenin mana ke min ye.

Poli be Ala deli ni k'a tanu, a tɔɔɔlen

K'a to Soli b'a nin tara Egilizi damine tɔɔɔ ko la, a n'a tun bi dugu dɔ sira kan min wele la Damasi, a ye Matigi yezu kunben, min kununa. O ɔɔɔɔn kunbeli y'a k'a panamaya yelɛma pewu. K'a damine o waati la a kolo la Yezu ye, a n'a sɔ na a ka wele kan na. A kɛra ciden Poli ye a n'a lon ni lo, ka yezu ka kibarun diman wele wele da siya wɛrɛw fɛ minw be Azi maradeniw ani Kɔɔɔji fanfɛ. O cogo de la Soli tɔɔɔbagaw kɛra Poli tɔɔɔlen ye.

1. Poli be kɔɔɔli kunbɛna

An b'a ye cidenw ka sɛbɛ la ani Poli yɛrɛ ka sɛbɛ kɔɔɔ k'a sɛgɛn na tɔɔɔ ko la. Poli tun be taga dugu ni duguw la ka yezu ka kibarun diman fɔ, ani tuma dɔ, a tun wajibinin don ka dugu bila a tun be yɔɔɔ min na, kɛlɛ kow ni kangariw sababu la a tun be minw nasinin tun b'a ma. Katuguni a ka kuma nana ni mankan ni fariya ko ye. Tuma dɔ waati suru na, tuma dɔ waati jan la. Poli bugara sije saba, a n'a kisi la ka bɔ kabakuru bon ma.

Kitabu te Poli ka saya cogo fɔ an ye, nga kibaruya sɛbɛ dɔw fɔ k'u y'a kun tige ɔɔɔmu, jamatigi Neron ka fanga tile la, saan 66 la. O ra Poli tɔɔɔ la a ka danaya kosɔn! Nga mun na u y'a tɔɔɔ nin cogo la?

2. Poli tɔɔɔ la kun minw la

A tun be taga yɔɔ o yɔɔ, Poli tun b'a ka danaya yira yezu Kirista la ka geya, ani hali jama yɔɔw la. A tɔɔɔbagaw ka fɛta tun te kelen ye, a n'a yɔɔw lo, an be se ka saba ɲɔɲɔ kɔɔsi.

a. Yahutuw ka jenkulu ma sɔn a ma

Fɔɔ, a y'a sɔɔ, dugu caman minu na, Poli tun tɛmɛna, yahutu jenkulu caman tun be yen. Tuma dɔ o yahutuw ka jenkulu b'o ka dimiko yira fɔ ka kɛɛ ni tɔɔɔ ko lawili k'a to dugu faamaw be Poli wajibiya ka bɔ yen. Poli tun b'a fɔ ko yezu kɛra Masa Kisibaga ye, kiraw ye min Layidu ta an ye Layidu Kɔɔ sɛɛ kɔɔ, nga yahutuw caman tun ma sɔn o kalan ma; o tun be Poli jati mɔɔɔ lafilibaga ni ɲagaminikɛla ye.

c. O ka jogo be farasi la

Yɔɔ dɔ ra, tɔɔɔko lili kɛra nafolo ko ye.

Misali, Efɛzi dugu ka nafolo sɔɔ sira tun sinsin na Boliw n'a bolodilanw la, a n'a subagaya minaw na. K'a sɔɔ Poli be Efɛzikanw kalan k'u ka boli bila k'u jigi da yezu kan. O de la bolidilanbaga y'a ye k'olu sɔɔ be na dɔɔɔya, u ye mankan lawili ni jaman ye k'a to faaman ye Poli don kaso la.

d. Jamatigi ka boɲa ko

A laban, ɔɔmɛ jamana la boɲaba kani ka la jamatigi kan ani ka yira k'a le lo ye Matigi ye. K'a sɔɔ Poli tun b'a fɔ ko yezu ye Matigi ye, n'a ka fɔɔ boɲaba la a le la ka jamatigi to. K'a

sɔɔ Egilizi ne buguyara, faaman fangatigi ye nin kuma men “yezu ye Matigi ye” u y'o jati k'o bena jamatigi ka fanga barika dɔɔya ani a n'a jagamini ye politiki ko la. O de y'a to u ye Poli kuntige.

e. Diɛ be Ala keɛ la

Tɔɔko bɔ yɔɔ be se ka ke dine sira kow ye, wala nafolo ni politiki kow ye. A ma na ke cogo o cogo, mɔɔw be ban tuma dɔ ko yezu kera Matigi ye, o de la o be ban ka kolo a ma. Tɔɔko de ye dusukungelen bana n'a ka murutili ye Ala ka sebaya ma. Mɔɔw b'o ka nafolow ni lɔɔɔ numan kanu, o masirinin lo u ka kuntigiya a n'o ka fanga, mɔɔ o mɔɔ miin fe ka yelemani don u ka fetaw la ka tɛmɛ weleweleli fe o b'o tigi keɛ. Poli tɔɔ la kosɔɔ. Nga a ye minu ke?

3. Ciden Poli ka jijali fen beɛ la a ni fen beɛ kanma

K'a nasin Poli ka misali ma, fɔɔ, an be se ka fɔ k'a ka jijali kera nayirana ye. Hali a ye Keɛ ko minw beɛ kunbe, a n'an ye tɔɔ min sɔɔ, Poli m'a dalace yezu la, an'a ka jijali la a ma dɔ bɔ Yezu ka ko fɔlenw na. Poli tɔɔɔlen, tora kelen kan danaya la an'a ye sereya numan ke waati beɛ la. Ka tɔɔ yezu kosɔɔ, Poli b'o jati nɛɛma ye!

N'an be keɛ ko sɔɔ, kɔɔɔli be ke sabu ye i k'i makun an'i ka na Yezu ko fɔ tun walima an ka na geɛya sɔɔ. Tije lo, Poli tun be bɔ dugu dɔw la n'o y'a sɔɔ a k'a janamaya tun be faratili la, nga tuma caman a tun be yirali sɔɔ ka taga yezu ko fɔ dugusen werew la, ni jigi tun b'afe ko na sɔɔ a ma.

Hali kaso kɔɔ, Poli tun be cogo jini k'a ka danaya sereya bɔ, an ba lon k'a ye Yezu ko fɔ kɔɔlidasiw ye minw tun kera a kɔɔsibaga ye. A ka misali kera misali numan jagelɛya ni jijali ye!

4. Poli ni Silasi don na kaso la

Cidenw ka kɛwaliw sɛbe be kibaruya dɔw lakali la min se kabakow, nga nin cogo de la jagelɛya be yira: Poli tun ye jinaw gwen ka bɔ sunguruni jinato dɔ la. A tun kera jon ye an'a kuntigi dimina, kamasɔɔ ni hɔɔɔnyani koson, o tena wari sɔɔ tuguni iko fɔɔ, sabu nin sunguru bɔnena a ka jinaw ka sebaya la min tun ye lagɛri ta ye. O cɛɛ ye jaman lawili murutila la ani famanw ye Poli n'a baarake jɔɔɔn Silasi mine. Nin mana tɔ ye:

“O la, jama murutira Poli nunu ma. Faamaw ko k'u ka faniw bɔ k'u bugɔ ni golokamiw ye. U y'u bugɔ ka ban tuma min na, u y'u don kaso la. U y'a fɔ kasobon kɔɔsibaga ye ko a k'u kɔɔsi ka nya kosebe. O kuma nunu kɔɔɔ, ale y'u bila kasobon juguman kɔɔ ka tila k'u seenw dɛɛ ni lɔɔ ye. U be Poli ni Silasi bila ka bɔ kaso la. Dugutilama, Poli ni Silasi tun be dɔnkili lara ka Ala tando. Kasoden tɔw tulo malɔnin tun be u fɛ.” (Kɛwaliw 16:22-25)

O lon na, Poli ni Silasi tɔɔɔ la kosɔbe ani wulafe, o lanin tun be kaso bɔ dibima kɔɔ, hɔɔɔyali tun ma d'o ma, o tun kakan tun ka tɔɔɔ sɔɔ n'u bugani ko ni bere ye waati damani tɛmeni. O makari cogo la, Poli ni Silasi ye mun kɛ? O ye

donkili la ni ka Ala delili! Owɔ! Kabako lon! O ye kow min panamaya kɔ, nɔɔɔman na, u tun be se ka waati ta hanmi tɔɔɔ sifa min lakigela u kaman, ka dajukɔɔ kuma fɔ ani ka makariko ke, nga Poli ni Silasi ye miiriya wɛɛ sɔɔ. U ye donkili la ani ka Ala deli.

O ye jogo numan ye misali kugu ta. O latigeme ka to kelen kan, ka jagelɛya mara hali kow ka ke cogo o cogo ani ka jijali ke waati bɛɛ ni kow bɛɛ la.

N teriw, a be se aw ma ka Lonw gɛɛmanw n'a juguw cɛtigi wa? Fɛn numa min kani ka ke, kɛra, delili ni Ala ka donkili da. Aw ka tile cieni ka ke kɔɔɔɔli sɔɔ ye walima tɔɔɔ ko dɔw, ka Ala tanu kɛra cogo min ye min kani ka ta.

5. Deli ni Tanuli nafa, lon gɛɛma na

K'an to donkili beti da la, an nɛnw te ke gɛɛya kow la fɔ Ala. Ka fara o la, tanuli donkili be ni tiɛ kuma ye n'an y'a la, an be miiri, a be se k'an ka kow yeli cogo yɛɛma, kan ka danaya barika boɛ, k'an jigi tugu ani ka tɔ an be lo kapa ni ka jijali ke. O cogo la delili la an b'an nɛn sin an demɛba la an ka kow la. Delili fɛ an b'an ka fetaw n'an hɔɔɔnyani ko fɔ Ala ye. Delili fɛ an be jɛnɔɔɔɔɔ sɔɔ ni sebayatigi min kani, a b'an kanu an'a be se k'an demɛ an ka kow la. Tanuli ni delili kɛra tagama cogo fila ye. Ala be tɛmɛ min fɛ k'an barika boɔa ani k'an demɛ ka se sɔɔ an ka gɛɛyaw kan, walisa an jijali ka to tuma bɛɛ la.

9

Sɔɔɔnadonni delili

Poli ye bataki damaniw seɓe ka di Egiliziw ma a tun ye minw dayeɓe. O bataki damaniw seɓena k'a to kaso la, a ka danaya n'a ka cidenbaara kosɔn. Ka tɛmɛ a ka seɓeniw la, an b'a ka miriya famu a tun be ni min ye tɔɔɔ kow la a ye min panamaya, O sen fe an be se ka degiliw nafama sɔɔ o la.

“Poli ye seɓenin caman ke tɔɔɔ ko la n'a ka geɓe ka nanatɔmɔlen ke i ba fe ka damine ni yɔɔ min ye. A na ta be, fɔɔ la, an bena yɔɔ dɔ kalan min tun cira kolɔsi egilizi ma: “Aw ka jija Aladaali la, ka barika la a ye koseɓe. Aw ka Ala daali an ye fana, janko an ka waajuli ka se ka sabati, an ka se ka Krista ka koo dogonin fɔ ne be kaso la min kɔɔɔn, ne ka se k'o fɔ ka gwe. Minw ma la Matigi la, aw ka tagama ni hakilitigiya ye olu cɛma, n'aw ye sababunyuman sɔɔ, aw ka banba ka Matigi koo fɔ u ye. Aw k'aw ka kuma fɔcogo nya tuma beɓe, a ka diya beɓe ye, waasa aw ka se ka mɔgo beɓe jaabi ka nya.” (Kolisien 4:2-6)

1.Poli be danabaw ladi ka deli ke ale ye

Tuma min na a ye kuma ni seɓe, Poli tun be kaso la, Rɔmu. A be kuma delili nafa la. Tɔɔɔ ko tuma la an ka kan ka delili ke an yere ye, nga tɔw fana ye, a n'a se ka jɔ ka ja, an jijani ka to tɔɔɔ kow beɓe la.

Poli ye kɔɔsi danabaw ka delili ɲini, an'a y'o laɲini ni yeɛmajigiliya dɔ ye. Sɔbɛ la Poli tun be barika sɔɔ la balimacew ni balimamusow ka delili fɛ. K'a sɔɔ a ka delili kun be ni kabako ye. Poli m'a fɔ k'u ka delili k'a bɔ kaso la wala u ka bila yɔɔ ɲuman na kaso kɔɔ. Ayi! Poli ko danabaw ka delili k'a ye walisa n'a cogo sɔɔ ka kuma a ka jagɛleya ni hakilitigiya sɔɔ ka Yezu ko fɔ. A kun cɛ, tɔɔɔw waati la, Poli ka fetaw fɔɔw ye nin ye: ka jɔ kapa danaya la ani ka kɛ yezu kirista ka sereya ɲuman di.

Poli tun be kaso la sabu a ye Yezu Kirista ka kibaru diman wele wele da. Tɔɔɔ ko ɲɛnfɛ, kɔɔɔbɔli b'an digi k'an makun ani k'an ka danaya dogo. Nga Poli ma sɔn o la, o de ya to a ko danabaw ka delili k'a ye.

2. Ala ye soronadonni delili jaabi Poli ko la

An ka yɔɔ dɔ kalan Poli ye sɛbɛ min ci Filipu Egilizi ma. Poli y'o kuma sɛbɛn, kalo damani temenin kɔ, Kolɔsi ta kɔ. A tun be hale kaso la.

“Ne balimaw, ne b'a fɛ aw ka min faamu, o file nin ye: Koo minw ye ne sɔɔ, o kɛra sababu ye kibaru diman tagara nya. O cogo la, sɔɔɔdasi minw be masace ka lasigiden ka luu kɔɔ, ani mɔɔɔ tɔw bɛɛ, olu bɛɛ y'a lɔn ko ne be kaso la Krista ka baara kɔɔɔ. Ne minɛko kɛra sababu ye an balimaw caman ye jagweleya sɔɔ Matigi barika la. Olu be tagara nya ka Ala ka kuma fɔ ni siranya t'o la.” (Filipu 1:12-14)

Poli b'a fɔ ni doniya ye k'ale ye waati min kɛ kaso la ye cogo di kibaru diman ma ka se ka don yɔɔ min datuguni lo.

A b'a yera wa? Poli nini kolɔsikanw u ka Ala deli a ye, ola a kacogow sɔɔ ka Yezu ko fɔ ani ka jagɛɛya sɔɔ ko kɛ. Sisan, Filipukanw ma a y'a fɔ ko kaso kolɔsibaw ye Yezu ko mɛn ani, u fana y'o lamɛn ta ta k'o fɔ dɔw ye masa luu kɔnɔn. An kani ka kuncɛ ko Poli ye cogo ani jagɛɛya sɔɔ ka Yezu ko fɔ. Ala ye kolɔsikanw ka deli jabi!

Nin be jagɛɛya yira ka jijali sɔɔ deli la!

An y'a ye ko Poli ye Kolɔsi danabaw delili k'u demɛ delili la walisa a ka kunnadiya sɔɔ ka Yezu ko fɔ ni jagɛɛya ye. Sisan, a fɔ Filipukanw ye ko kasoda kolɔsibagaw ye Yezu ka kuma lamɛ, a n'u fana tagara o kuma lakali faaman lukɛnɛ la. An ben ka fɔ ko Poli ye kunnadiya sɔɔ ka Yezu ko fɔ ni jagɛɛya ye. O ra don Ala ye kolɔsi danabaw ka delili jabi!

O ko b'an jagɛɛya ni k'an jija delili la!

3. Degeli marataw dɔ

a. Tɔɔɔ ko te se ka Ala ka baara bal

A gɛlen don ko Poli y'a jigi da Ala banbali kan, an'a kolo l'a ye a min be to kow bɛɛ ka makɛ ye. Tɔɔɔ ko kera tijɛn ko ye nanasisi la dijɛ jurumu ye min ciɛn la, nga a te se k'an ka Ala banbali ka ko latigɛw dafabaliya bari. Ka tɔɔɔ to, Yezu ka kibaru diman be tagara jan ani a be don yɔɔw minw

donbaliya be ɔɔɔ. Ala be se ka ko babaw ke ka teme danaba ɔɔɔɔɔlen ka sereya numa jagelɔyalaɔa fe.

b. An ka kan ka delili ke Egilizi ɔɔɔɔɔlen ye

Nb'a fe k'a barika boɔe a ka delili ke Egilizi ani balimacew ni balimamusow minw ɔɔɔɔɔlen do diɔe kɔɔɔ a be minw kalama. Ƨɔɔɔ ko ye geleya ye, ani balimacew ni balimamusow mako b'an k'o demen ni delili ye. A le fe an b'an ka adamaden ya yira u la.

A benin be ka delili ke danaba ɔɔɔɔɔlen ye a ka marali ko la n'o b'a бага бага, n'a be Farisi la, wala k'a bo kaso kɔɔɔ. O cogo ta a kani an ka Poli ka misali ta ka delili ke u ye k'u ka se ka ɔɔɔɔ ko munu, ka jo kantigiya la Yezu la, k'a to sereɔuman ye, kewaliw n'o ka kuma fotaw la ɔɔɔɔ la.

A laban, an be se ka ciden Poli ka misali cogo ta, a ma na ke cogo o cogo, ale be fere jini ka yezu ka kibuɔu diman wele wele da. Poli ye danaya ke Ala ba kuntigi la, a n'a kolo l'a ye. O ra, Poli tun te ɔɔɔɔ ko ye i ko geleya ye Ala ka masaya pataga la nga kunadiyaw ko. Hali kaso kɔɔɔ, Ala ye dayele kibuɔu diman ka fo Yen. O cogo la Ala be se k'an ta ka yezu ko fo kow bee la, a n'an kani ka Ala deli a ka daw yele ka cogo d'an ma ka yezu ko fo. Ni ye tiɔe ye, danaba ɔɔɔɔɔlen dama te nga danaba fana min be kɔɔɔɔɔli gelen na.

Ala be se k'an taa k'a ka latigew numanw dafa hali n'an be geleyaw min cistigela be ni nanasisi ye.

An be se ka Poli tanu, a ka jijali ko la tɔɔɔba min sera ma. An tun be barika sɔɔ ka bɔ balimacew ni balimamusow ka deli fe.

10 Dije yebali

Ciden Poli ye gɛɛya juguw sɔɔ, a ka danaya kosɔn Yezu la. Bugɔ kojugu ser'a ma, a n'a ye kaso ke sɔɔ caman. A na ta bɛɛ Poli jijalen tɔɔra. Abada a ma yezu bila ani ka kisiba ka kuma fɔli dabila. Sisan an be na, miiri yɔɔ fila la a ka sɛɛɛ dɔ kɔɔ, ka file tɔɔ kuma minw sera ka Poli demɛ a tora kantigi ye danaya la, ka kalaya baara kɔɔ. Ka o miiri tɔɔ la, ne be miiri k'aw jagweɛya, ka jɔ na ani ka jija gweɛya sifa bɛɛ la a be minw kunben na.

“Nga o baara nafaman dira an ma, an minw fanga ka dɔɔ i n'a fɔ bɔɔdaga, waasa mɔɔw k'a lɔn k'o se bagaya kabakoman nin ma bɔ an na, fɔɔ Ala. An derenin be tɔɔw fe faan bɛɛ la, o bɛɛ n'a ta, an be yen. An hakili nyagaminin bɛ, nga an jigi ma tige. U y'an tɔɔ koseɛ, nga Ala m'an bila. U y'an bugɔ k'an ben, nga an tɔɔ ma laban. Tuma o tuma Yezu ka tɔɔ nyangon b'an kan, an be son ka sa. K'an to nii na, an kɔni labilanin lo saya kama

tuma bɛɛ Yezu kɔɔɔn. O la Yezu nii be yira farisogo sara la.” (2 Kɔrenti 4:7-11)

“O le y’a to an jigi te tige fewu, hali n’an yere farisogo be cen ka taa, an nii be lakuraya loon o loon. 17 Waati dɔɔni tɔɔɔ minw b’an sɔɔɔ, o te foyi ye. An bena bonya min sɔɔɔ o tɔɔɔ nin kɔɔɔn, o ka bon haali. 18 An ka miiriya te fɛɛn yetaw kan, fɔɔ fɛɛn yebaliw. Fɛɛn minw be ye, olu be tɛmɛ, nga fɛɛn yebaliw te tɛmɛ abada.”
(2 Kɔrenti 4:16-18)

1. Ala be baara la ka pansu an ka barikantayaw ma

Poli ka kumaw b'a to an b'a ka yeli famu n'a le be kow ye Cogo min. Poli be miiri k'a benin lo, n'a ka kan danaba min be ni yezu ka baara minɔɔ ye ka tɔɔɔ. Mun na? Sabu o tɔɔɔ, Ala sebaya tigi bolo, be ni see ye ka kobabaw dafa.

An te se k'a fɔ k'an be tɔɔɔ ni kɔɔɔɔli min sɔɔɔ k'a kera kojuman ye. Tuma dɔ waati gwɛɛnɔ den fɛ Ala be ni see ye k'a ka ko latigelenw daga.

An ka Poli ka miiriya file.

Fɔɔɔ, Poli k'a le ye mɔɔɔ barkadɛsɛɛn ye, ani nin ko gwɛɛyɔw na, kɛɛ ko, tɔɔɔko, b'a jɔnti fɔɔ a ka panamaya dɛsɛ dan na – kamasɔɔ a t'a yere jati mɔɔɔ dɛsɛɛn ye, katuguni a b'a sen kan. Mun na? Sabu Ala kani ani sebaya tigi lo. Poli fɛ, an ka barkantanyaw n'an ka tɔɔɔkɔw b'a to

mɔɔɔw b'a lɔn ko kibarɔ diman be taara ɲa, ɔn ɔn a ma ke adamaden ka jijali ye, an ka Ala ka sebaya lo. Mɔɔɔw be muruti Egilizi kanma ka sɔɔɔ a be taa ɲɛ hale bi. Barkantanya, sɛgen, tɔɔɔko b'an ɲansin Ala sebaya n'a nɔɔɔ ma.

An be se ka kɔɔɔsi ko Poli tun te baara ke a yere nafa kosɔn a n'an k'a ka misali ta. Poli ye Keleko ni tɔɔɔko munu. A y'a yere di saya ma walisa ka yezu ka ɲanamaya koo fɔ, mɔɔɔw min t'a lɔn. Poli y'a yere di saraka ye kosɔbe, an'a be teme sigenkow fe walisa mɔɔɔ dɔw ka Matigi lɔn ani ka mɔ a la.

Poli be sɔn ka tɔɔɔ a ka danaya kosɔn katuguni a lanin b'a la k'a ka kan; a lanin b'a la k'o tɔɔɔkɔw bena ni Ala ka nɔɔɔ yira ani ka Egilizi barika boɲɛ.

Poli ka yeli gwɛyalen be an'a be miiriya d'an ma. K'a sɔɔɔ dɔw be miiri k'u baara kɛra yezu ye, nga u b'o yere nafa ko ɲinina. Tuma dɔ, dɔw be baara ke yezu ye fɔɔ hɛkɛ dɔ la, a n'a ti wasali di walima sɔngɔ gwɛlɛn. Nga Poli tun be miiri tɔw koo fɔlɔ ani, a n'a tun be barikantaya ni kɔɔɔbɔli la, Ala b'a ta kɔɲumanba ke ani k'a ka nɔɔɔ yira.

2. Kɔɔɔna ka Lakurayali

Poli lɔra ka ɲa danayala cogo di ani ka to sereya ɲuman na, kanmasɔɔɔ na tun be kɔɔɔbɔli muɲu na?

Poli kuma na a ka barikantanya n'a dese kow la, n'a ka "niin be cije na" ka fo cogo wɛɛ la, a farisogo ye tɔɔɔ caman sɔɔ kɔɔɔɔli fɛ, kasoko la b'anw la ani baara gwɛɛn u na.

O gɛɛya ye fiɛ don a ka kenɛyali la n'a ka farisogo labɛn cogo ma. Kasɔɔ Poli b'a fo ko lon o lon, a be ninna lakurayala. O ninna lakurayala, lon o lon, be bo Ala fɛ. Poli panamaya la waati la n'a tun te se ka dumuni kɛ ka fa, nga tuma bɛɛ a ye ninna balo sɔɔ k'a bo Ala kka kuma na.

O ninna lakurayali barika la Poli sera ka jijali sɔɔ ani ka fɛn bɛɛ muɔu. O loon o loon lakurayala fɛ Poli sera ka fanga sɔɔ ka ban jigitanya la pewu ani ka danaya bila. Ani o lakurayali barika de la Poli ye see sɔɔ a ka barikantaya ani ka jagɛɛya sɔɔ ka Yezu ka sereya bo, hali n'a be farasiliw la.

An fana be se k'o niin lakurayali panamaya. Ala ma yeɛɛma! A kapi, ni sebaya tigi lo bii i ko Poli ka waati la.

An be se, I ko Poli, ka boɛ caman sɔɔ minwɛw ni farisogo fɛ, nga see be Ala ye k'an lakuraya an niin dunman la. Katuguni a b'an demɛ ka lɔka pan danayala.

Nga an be se k'o lakurayali panamaya wala k'a to a be kɛ cogo di? N b'a fɛ ka degeli nafaman fila do bo verise kalantaw la.

a. Jigiya

Poli be kuma a ka jigi nafa la. Ka jigiya sɔɔ sara b'a la sini b'an demɛ ka sisan ka gwɛɛyaw muɔu. Misali la farikolonanagwɛla be se ka degeli gwɛɛn muɔu saan caman ani k'a yɛɛ tanga ka se ka jala dɔ sɔɔ janagɛ tulon na. Kalanden dɔ be se ka saan caman kalan ni tɔɔɔ muɔu a n'a jigi b'a la ka sereya sɛbɛ sɔɔ min be na baarada juman dayɛɛ a ye.

O cogo de la, Poli b'a lɔn ko Ala be sinijasigi juman nɔɔɔta labɛn a ka denw ye.

O ra don, a ko sisan tɔɔɔko ye fɛn dɔɔɔmani ye n'o te se ka suma ni janamaya banbali nɔɔɔman ye. O de y'a to a labɛnni lo ka tɔɔɔ ani k'a yɛɛ saraka, n'an b'a lɔn k'o dan b'a la, an'o kɔ, a na jangali banbali hɛra damadonbali janamaya Ala ka masaya kura la ani Alaka tigiya la. O jigiya b'a to a be jija gwɛɛɛya bɛɛ la, ani tɔɔɔ kow mana kɛ min ye.

O jigi jɔɔɔnna b'an fɛ, min ye kunuli janamaya banbali la ani ka alijina sɔɔ. An'o cogo kelen na, o jigiya be se k'an demɛ ka kɔɔɔɔliw muɔu, ka to kelen kan ani ka to kantigiya la, hali tɔɔɔw ma na bɔ sira o sira fɛ.

b. Dipe yebali

Ciden Poli b'a fɔ k'a gwɛɛya k'ale jigi te tige kanmasɔɔ a ja da nin te farisogo kow la, nga fɛnw min te ye jana.

A tn fɛ mun lo fɔ yen? Fɛnw ye taaw kɛra janamaya ka gɛleyaw ye. o min b'an lamini na n'o kɛra an ka gɛleya bɔyɔɔ ye: tɔɔɔko ni mɔɔɔ mine ka ko ka gɛlɛn, tienbaliw ni mɔɔɔ juguw, misali: Wala bana, fantanya ani lakandabalya n'o ɔɔɔɔn naw. A ka nɔɔɔ ka hanmi nin kow la nga Poli b'a fɔ ko ka se ka jagwɛleya mara fɔɔ i ka miiriya ka to fɛn yebaliw la.

An'o fɛn yebaliw, ye Ala ka tiɛɛ ko ye, ninna ta ni a banbali ta. K'a fɔ cogo wɛɛ la? Poli ko an ka kow file a n'an ka janamaya ka tɛmɛ Ala ye min k'an ye Yezu Kirista la, i k'o file Ala ka Layidu bɛɛ yelen fɛ a n'an ka jigibanbali fɛ. N'an be miiri o tiɛɛ ko bɛɛ la, an ka lapinitaw ne yeɛɛma, an be se k'an ka kɔɔɔlikow ye cogo wɛɛ la a n'an be se ka jagɛleya sɔɔɔ ka taga ɲa.

Danaya, o ye k'i ɲa mabɔ hanminakow ni jigi tanya la k'i ɲa ɔɔ yezu kan ani k'i yɛɛ balo ni Ala ka tiɛɛ kow ye o min b'an jagɛleya ni jigi sɛmɛtiya. A file cogo min na, Poli fɛ, an be se ka tagaɲa tɔɔɔkɔw wala kɔɔɔbli bɛɛ la.

11

“K'a ko ɲuman ke an tɔɔɔbagaw ye...”

Poli ye kɔɔɔlikow muɲu k'a sɔɔɔ a tora kelen ani tora kantigiya kan danaya la, tiɲe na dɔ ma bɔ a ka yeɛ dili la kibarɔ diman fɔ ko la. Poli ye fanga sɔɔɔ lon o lon ka taga ɲa ni yezu ye, katuguni a tun t'a ka tɔɔɔ kow file, nga nafolo min sɔɔɔla kirista la ani jigibanbali. O Ala ka tiɲe ko ani ninaman tun b'a niin lakuraya lon o lon.

Poli ye ladili ye, Ɔɔɔmu Egilizi ma ka sɔɔɔ a danabaw tun damine na ka tɔɔɔ ko ɲanamaya.

*“Mɔɔɔ minw b'aw tɔɔɔ, aw ka duba ke o tigiw ye, aw ka duba ke dɔɔɔn, aw kana dangali ke. * 17 Aw kana kojugu juru sara, aw ye jija ka konyuman ke mɔɔɔw bɛɛ ye. 18 Aw k'aw seko bɛɛ ke ka to here la ni mɔɔɔ bɛɛ ye, n'o be se ka ke. 19 Ne teriw, aw kana aw mɔɔɔ bɔ, aw k'o to Ala ma, bari a fɔɔɔ Ala ka kuma na ko: Mɔɔɔbɔko ye ne ta ye, ne le be juru sara. Matigi ko ten. * 20 Nga Ni kɔɔɔ b'i jugu la, dumuni d'a ma, ni minnɔɔɔ b'a la, jii d'a ma. N'i y'o ke, a bena ke i ko i be takami le bon a kunna. * 21 kan'a to kojugu ka se i kɔɔɔ, nga i ka see sɔɔɔ kojugu kan konyuman barika la.”*
(Ɔɔɔmu 12:14, 17-21)

1. Poli y'o seɓen tuma min na tɔɔko tun don na Ɔɔmu

Poli ye nin bataki seɓe saan 57 la anw ka tile la. I n'a fɔ dugu caman dɔ la, yahutuɔ minw be ɔɔmu o lu ye danabaw keɛ. Ani fana, ɔɔmu faman tun ka kan k'u yere kɔɔsi danabaw la kamas, ɔ u tun be dine kura la dadili ma sɔɔ min na faaman fe. Tije na danabaw tun b'a fɔra ko yezu ye Matigi ye ka sɔɔ ɔɔmukanw b'a jini fasodenw beɛ fe k'o ka kolo jamatigi ye. O y'a to, o waati la tɔɔɔ, mafiyali wala kangaliw be la mɔɔɔw kan, o tun be ke kiti cogo jugu wala wolomani ye. I n'a sɔɔ danabaw dɔw minena ka taga n'o kititige yɔɔ la, ni alimani Sigila u kan, k'u feta bali wala k'u bali u ka kan ni min ye. O tumana, saan tan tɛmenin kɔ, jamatigi Nerɔn wilila fariyali la ka Egiliziw keɛ, ani danaba caman faga, dɔw gwengwen.

2. Poli ka kalan nafa

Poli ka kalan min be kɔɔɔɔliko fɔ be ni nafa ye ani barika ye. An be se k'a kɔɔsi k'a ka ladiliw o kow la be kelen ye ni yezu ta ye. K'a sɔɔ o mankan ka bari an na! Poli ye waati ta n'a cidenɔɔɔɔ ye ani n'a ye kalan sɔɔ u fe Yezu tun ye kalan min d'u ma. Ka fara o kan, seɓew, I n'a fɔ kibarɔ diman taw, o minw be yezu ka janamaya n'a ka kalan yira tun daminena k'a fɔ. Poli tun ma ke a dabɔɔbaga ye, a ka kalan tun sinsinnen be seɓew kɔɔman kan. Sɔɔli tun te ale ni Yezu ka kalan ce.

3. Poli ye ladiliw di ɔɔmu danabaw ma

a. Ka ban mɔnɛɔli ma

Fɔɔ, Poli b'a lapini danabaw fɛ k'u kana u nin ta yɛɛ mɔnɛɔlaw ka jɛnkulu la, a b'u bali ka ko dɔ kɛ min maji. Ni mɔɔɔ dɔ y'an mandimi n'a ka kuma wala a ka kɛwali ye, n'an ye bɔnɛ sɔɔ kiti cogo jugu fɛ, kɔɔɔɔli b'an hakili sanma k'an mɔnɛɔ, tuma bɛɛ la, Poli b'an ladi ko an kana o kɛ. A be sinsin y'a fɔ cogo min na, Yezu ka kalan n'aka misali la. Ka ban i yɛɛ sago mɔnɛɔli la o be danaba faranfasi k'a bɔ tɔw la. O ra, a lapinin'an fɛ, an ka kɛ dan na ni diɛ ye. A jini n'an fɛ k'an kuntigi Matigi yezu Cogo ta.

K'a tɔɔɔko muɔu an'i kana cogo jini k'i mɔnɛɔ be se kana ni tilebaliya miri ye.

Ɔwɔ! tɔɔɔko maji. K'a sɔɔ Poli b'an ladi k'an ko lo kɛ, o ye kan kana an yɛɛ mɔnɛ bɔ ka kojugu sara ni kojugu ye. Poli b'an hakili jigi ko Ala ye kantigi ye, lon bena na, n'a tɔɔɔbagaw n'u yɛɛ sɔɔ Masa sigilen nɛfɛ. O waati la, a n'u kiti k'u jalaki. O ra, sani an ka joo d'an yɛɛ ma, n'an be se kɛ an k'an jigi la Ala kan, an k'an ka kow don a bolo, k'a lon k'a tileni lo. Banbali ka lon na, a ka tileniya n'a yɛɛ yira. A n'a ye.

b. K'i juguw kanu

Ani, Poli ta lapini k'an ka mɔnɛɔ faman tɔ Yen, a b'an ladi ka koɔuman kɛ an tɔɔɔbagaw ye! O jogo ɔɔɔɔ ye Yezu ka kalan ye min b'a fɔ ko: *“Ayiwa, ne b'a fɔ aw ye ko aw ka*

juguw kanu” (Matiyu 5:44). Ayiwa, ne b’a fɔ aw ye ko aw ka aw juguw kanu ka Ala daali aw tɔɔɔbagaw.

I kana mɔnɛɔ ko kɛ o ye sesɔɔli ye, senta ko numan ka taga na, nga ka se k’i tɔɔɔbagaw kanu o kera senta ko numan filanan ye ka taga na, baara a ko ka kan ka kɛ.

i. Ka delili kɛ i jugu ye

An juguw kanu cogo be b’ɔ an be kow min kɔɔ. O ra don, ko kelen min an be se k’a kɛ, o ye ka delili kɛ an tɔɔɔbagaw ye ani ka numaya laɲini u ye. Poli be kuma faranfasili min be sɔɔ delili dumata ni danga kuma cɛ. Bii lon na, an samani lo ka danga lase min be kojugu k’an na, ani Landa ko dɔ la, dɔ b’a laɲini moriw ni jotigiw fɛ u ka kojugu barikaman lase o tigi ma. Poli ka kala b’o ko haramuya. N’o tɛ a b’an ladi ka deli kɛ kojugukɛla ni tɔɔɔbaga ye. A b’an ladi ka Ala deli a ka duba taa an juguw ye, a n’an kana u danga.

ii. Koɲumanya kɛ i juguw ye

Ani fana, ni cogoya b’an fɛ, Poli b’an ladi ka koɲumanya kɛ minw be kojugu lase an ma. A b’an jagɛɛya ka kanuya kɛwaliw bila baara la o ye, ka miiɲi d’o ma, misali, ni minɔɔ b’u la, ka dumuni d’u ma ni kongo b’u la. Tiɲɛ na a kana d’an Poli ka misali fila ma. I ka miiri, ka kɛɲɛ ni waati ni makɔɲa minw be yen, k’a file cogo jumen an bese k’an juguw kanu.

iii. Misali damani

Mɔɔ dɔ min bɔra lubala, kamasɔɔ a bangebaw b’a bugara danaya kosɔn, a be se ka to ka kibaruya lase gwaso

mɔɔɔw ma tuma kelen kelen ni nilifen misenw ye. O tigi be to jɛnɔɔɔɔnya mara ani ka kuma ɔɔɔɔ sira dayɛɛ, hali n'ɔ t'a jabi.

Sigijɔɔɔɔ dɔ beni mafienyali aw ka danaya kosɔn ani a be aw tɔɔɔ jugu fɔ kinna mɔɔɔw bɛɛ fɛ wa? O ra, ni bana na na sɔɔɔ, mun kosɔn tena bɔ a fɛ, ka dumuni d'a ma, ni k'a jininga n'a be demɛ walima filakeli ko wa?

I ka miiriya hɔɔɔyali ka to, miiriya minb e se k'aw demɛ aw ka gwɛɛɛya la. Poli fɛ, o cogo dela an be see sɔɔɔ kojugu kan ni numanya ye!

ɔɔɔ! N'an be kojugu sara ni juguman ye, an ka teli ko ni juguya ani k'u dusu kun gɛɛɛn juguya. Katuguni o te mɔɔɔ si nafa. K'a sɔɔɔ n'an be delili kɛ an kɛɛɛbagaw ye a n'an b'o kanu, an ka sereya numan bese k'an tɔɔɔɔbagaw dusu suma, kunnadiya b'a to an tɔɔɔɔbaga ka yeɛɛma ka nimisa. A ma kɛ k'o bese kɛ tɔɔɔ de la a n'an bese ka waati caman ta ani ka sarakaba lapini, nga kun bala ka kɛ o cogo la, ani o cogo de la Ala ka nɔɔɔ be yira an ka janamaya la.

12

K'a danaba tɔɔɔlen dɛmɛ

Danabaw be se ka balimacew ni balimamusɔ tɔɔɔlenw dɛmɛ cogo jumen na? Katuguni an te se ka kɛ i ko an t'o kalama.

*“Nyɔɔɔkanuya ka barika sɔɔ aw cɛma. 2 Aw hakili ka to ala k'aw ka kan ka lonanw ladon. Lonanladon sababu la, dɔw ye mɛlɛkɛw ladon k'a sɔɔ u m'a lɔn ko mɛlɛkɛw lo. * 3 Aw k'aw hakili to kasodenw na, k'a kɛ i n'a fɔ aw fana be kaso la n'u ye. U be minw tɔɔɔla, aw k'aw hakili to u la, i n'a fɔ aw yɛɛ tun.”* (Eburu 13:1-3)

1. An ka balimace ni balimamusɔ tɔɔɔlenw dɛmɛ.

An te Eburu sɛbɛ sɛbɛbaga lɔn, a sɛbɛbaga, k'a vɛrɛsɛw la, be danaba bɛɛ ladi k'u ka jija balimaya kanuya la. O kɔ, a be miiriya jɔn jɔn d'an ma an be se k'u kanuya cogo yira ani ka to an hakili la: Ina fɔ ko, min ye kasodenw, wala minw tɔɔɔlen lo u ka danaya kosɔn yezu kirista la. Egilizi mankan k'o mɔɔɔw to Yen wala k'u mafienya, nga ka jɔɔɔn dɛmɛ ni ka balimaya kɛ u ye.

a. Delili

Fɔɔ, an be se ka mun kɛ danaba tɔɔɔlen ye? N'a ya sɔɔ dɔw ten aw kɔɔ? Tɔɔɛ lo danabaw caman te balimacew ni balimamusow tɔɔɔlen dɔ lɔn. Nga u be se ka ko nafaman dɔ

ke: u be se ka delili ke mɔgo minw be tɔɔɔla o ka danaya kosɔn.

A kani n'an beni lo ka delili ke danabaw ye o be na min kiti u kana jalaki. Nafa b'a la ka delili ke danaba kasodenw ka hɔɔnyali sɔɔ, u kana tɔɔɔko ni fariya ko sɔɔ. A ka k'an ka delili ke u ka joo d'u ma n'u ka panamaya hera ni lakandalil sɔɔ.

Minw be panamaya ka dɛɛ wolomani ko ni kiti juguya la, an te se n'an ma Ala deli o ka makɔnataw ye.

O ra delili nafaman dɔ be yen Ka tɛmɛ ne ye minw fɔ. A bɛɛ la delili nafaman ye nin ye ko danaba tɔɔɔlenw ni pagataniw ka jɔ ka na danaya la ani ka sereya puman mara.

Danaba be se ka siga siga n'a be tɔɔɔ ko kɔɔ. A be se k'a yɛɛ nininga: "Ala make sebaya bɛɛ tigi ye wa? Mun don a te ne hɔɔyala? Ala ma ke kanuya Ala ye wa? Mun na a be ne to ni sirayan kow la?" An'o siga sigaliw la, danaba ka danaya n'a ka jigiya barika bi dɔgɔya ani dɔw bese ka danaya dabila.

O cogo fɛ, tɔɔɔbagaw wala jalakibagw be se k'o fanga digi danaba kan walisa a ka ban danaya la ni ka dalace yezu la. An b'a famu kani, tɔɔɔ wala pagatali la, kɔɔɔɔli b'an ɔnti k'an dalace yezu la, ka se bɔsi an tɔɔɔbagaw ka tɔɔɔ ma, be yen.

O koo nunu kama, danaba tɔɔɔlen mako be an ka deliliw la. Delili ye gondo ye, Ala te janamaya an ka delili sababu la, a be se ka baarake a kelen, kasɔɔ kitabu b'a fɔ ko nafa b'an ka deliliw la ani dama lo. Ala b'an wele ka delili ke danaba tɔɔɔlenw ye n'an be delili kera an ni Ala be demeli lase u ma.

Ala be balimace ni balimamusow ka geleya ni tɔɔɔ ko ye ani a t'a jan tugu u la. Ala b'a ka mɔɔɔw ka delili lamɛn ni k'u jaabi k'u barika boɔɔ danaya la, ani ka tɔɔɔlenw ka sereya barika boɔɔ.

b. Balimaya kanuya

K'a delili ke o mɔɔɔw ye be bolike wa?

Nafa b'a la ka delili ke. Nga an balimacew n'an balimamusow mako be feɛn weɛw la. Tuma do, i ko an konna ka fɔ, danaba caman ti cogo sɔɔ ka demelike o danaba tɔɔɔlenw ye jon jon.

O ra, an ba fɔ balimacew ni balimamusow minw be ni see ye ka danaba tɔɔɔlenw makɔɔɔ o k'o ke. Aw be mɔɔɔw doɔw lon n'o be tɔɔɔ la danaya kosɔɔ yezu kirista la wa? N'a b'o cogo la, nafa b'a la ka miiriya sɔɔ, a be se ka balimaya kanuya yira o ye ani ka demeli soɔɔ barikama ke o ye.

An ye nafɔli ke k'a kapi ka delili ke danaba tɔɔɔlenw ye walisa u ka jo kapa danaya la. Nbena fara a ka k' o nafa bala danaba tɔɔɔlenw ka jagwele kumaw sɔɔ kase k'u ka danaya

barika boɲen durɔn Yezu la. O be se ka danabaw ka numaya fɔ min be Ala ka kuma kalan an'u be deli ke n'o ye, n'o be jabili di uo ka siga siga ma ani o ka jinigeliw ma, ka tɛmɛ kuma barikama fɛ ani k'o ɲɛ to jigi banbali kan. Hali n'a te se ka bɔ u fɛ, k'u wele telefoni la, ka seɓɛ ci u ye min b'a hakili jigi Ala ka Layidu Taalen na danaba tɔɔɔlen bese ka demɛ tuma bɛɛka kow muɲu ani ka taa ɲan danaya la.

Nafa b'ala n'a be se ka ke, danaba tɔɔɔlenw kana to o kele danna. O makɔɲɛ be ka don ko ɲinen make o la.

c. Makɔɲɛ minɛw

An sinsinna demeli ko la nii t'a fɛ, nga danaba tɔɔɔlenw be ni makɔɲɛ fɛnw dɔ wɛɛ ye, i n'a fɔ makɔɲɛ minɛnw. O sifa ka caa ka keɲɛ ni kow cogo ye, nafa b'a la ka se ka jabii di ni hakili ani miriya ɲuma ye ka keɲɛ ni bɛɛ ka geleya ye. Misali damani file: danabaw minw be kaso la u ka danaya kosɔn ka gwaso, minw ka baara ciɲɛ na, sabu u kera danabaw ye o be se ka makɔɲaminɛn geleya sɔɔ. Egilizi be se ka balimaya demeli ke o gwasow ye k'u demɛ ni wari ye. Mɔɔɔw be se ka dumuni d'u ma, k' u ka Suman dɔw, wala finiw dɔw o makɔɲɛ te min na. Ala dubara minw ye wari la, o lu be se k'o gwaso ka denw ka kalanke wari sara, ani k'o ka fura saan u ye.

An ka miiri sisan n'o y'a sɔɔ ko danaba kanmelen dɔ ka kan ka Boli ka bɔ a gwaso mɔɔɔw fɛ sabu a face b'a bugɔ tuma bɛɛ, a ka danaya kosɔn yezu la. Egilizi kaɲi k'o kanmelen ɲɔɔɔn demɛ, ka gwaso ɲini a ye, wala yɔɔ dɔ a be se ka to

Yen hɛɛ la, ani k'o demɛ baara kalan na wala ka baara sɔɔ o ye.

Egilizi be se fana ka dugu ɲamɔɔw karba walisa danabaw ka jo ni kitigeɲuman sɔɔ k'u kumabɔ.

A file! N ye miiriya damani dɔ ko fɔ ani a be sɔɔ a na dɔw wɛɛ sɔɔ fana. N be sinsin k'a laban i ko Egilizi ye gwaso ba ye a n'an ka kunko lo ka janto minw be kɔɔɔɔli la, n'o be tɔɔ ko kunbɛn. Ɔwɔ ! Iko Eburu sɛbɛ sɛbɛbaga y'a fɔ, an kani ka balimaya kanuya yira, a cogo ɲuman na ani barika ba ye, balimacɛw ni balimamusow minw be tɔɔ la u ka danaya kosɔn kirista la.

2. Aw ka jigibanbali

K'a kuncɛ, n b'a fɛ ka hakili jigi kɛ an ka jigibanbali ko la, k'an sinsin nin vɛɛsɛw dɔw la min b'an barika boɲɛ, ani nb'o lase minw be tɔɔ ɲajibo la, ani minw be tɔɔ ko wala sɛgen ko sɔɔla.

“O tɛmɛnin kɔ, ne ko n be fileli kɛ tugu, ne ye jamaba dɔ ye, mɔɔ si te se ka minw jati k'u daa lɔn. Jamanaw bɛɛ mɔɔw tun b'a la, ni siya bɛɛ. U lɔnin tun be masasigilan ni Sagaden nyafe. Fanigwe tun b'u kaan na, tenfuraburu minɛnin tun b'u bolo la. U tun be to k'u kaan kɔɔɔta k'a fɔ ko : An ka Ala min be masasigilan kan, anw kisira ale ni Sagaden sababu la. Meleke minw bɛɛ tun be masasigilan lamini na, ni cɛkɔɔba nunu, ani

*nimanfen naani nunu beε y'u kunbiri gwan
masasigilan nyafe ka Ala bato, ka to k'a fɔ ko:*

Amiina!

Tandoli, nɔɔɔ, ani hakilitigiya,

O y'an ka Ala ta ye.

Barika ka la a ye.

*Bonya ni setigiya ani fangatigiya y'a ta ye tuma
beε la.*

Amiina!

*O kɔ, cɛkɔɔɔba nunu kelen ye ne nyininga ko: Fani
gwɛman be minw kaan na, jonw lo? U bɔra min?
N y'a jaabi ko: E le b'o lɔn matigi.*

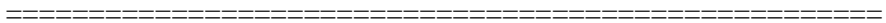
*A ko ne ma: « Minw bɔra tɔɔɔba nin na, n'u y'u
ka faniw ko ka gwε Sagaden joli la, olu lo. O
kama, u lɔnin be Ala ka masasigilan nyafe ka to
k'a bato a ka soo kɔɔɔ suu ni tile. Ayiwa, min
siginin be masasigilan kan, ale bena u tanga.
Kɔngɔ ni minnɔngɔ tena u mine tugu, tile tena u
jeni, funteni fana tena u tɔɔɔ tugu. Bari Sagaden
min be masa sigiyɔɔɔ cɛmance la, ale lo bena ke u
dɛndɛbaga ye. A bena taga n'u ye jii nyanaman
yɔɔɔw la, u be min. Ala bena u nyaji beε cε.”*

(Yirali 7:9-17)

Nin kumaw seβena ka bɔ ciden Zan fe min, yere ye tɔɔɔ ko panamaya kamasɔɔ waati minna a tun b'o seβena a tun be dugukolo deni dɔ kan ni jii y'a kɔri. An'a tun y'a lɔn ko ɔɔmu mara la dɔw, caman werew, na kaso ko pani n'a tɔɔɔ, ani ka saya sɔɔ, u ka danaya kosɔn yezu la. Zan y'o waati tɔɔɔ la

ko siranya ni fariya; tɔɔɔba wala kɔɔɔɔliba. Ani a b'a fe k'an hakili jigi k'o kɔɔɔbaliw min be ni siranba ye, make kokeninw laban ye. Hayi! Ala ka nɛɛma n'a sebaya la, an bena bɔ ni sesɔɔɔli ye. O ra saya b'an nɔnti k'a don nanamaya banbali la teliyali la yɔɔɔ min dusu kasi, kɔɔɔɔliba, naji te na ke yen, kamasɔɔɔ kun tena sɔɔɔ kasi la. Nanamaya banbali la an'a ke here ni nunsondiya la, katuguni an n'a ke faa Ala n'a dence banbali, yezu ka tigiya dafalen kɔɔɔ.

K'an to o lon numan makɔɔɔni la, an ka danaya mara k'a to jigiya la lon o lon.

13

Ciden Piyeri ka miriyaw

Ciden Piyeri tun be sɔɔɔ yen halibi tuma min Azi dɔɔɔmani ka fɔɔɔ egiliziw daminena ka don tɔɔɔɔla. A ka bataki fɔɔɔ la, a kumana u egilizi ye, ka se ka ladiliw d'u ma ani jagɛɛya kamasɔɔɔ danabaw tun damina na ka tɔɔɔ u ka danaya koson. O cogo la, an'a nin sebe 1Piyeri sɛgɛɛ, ka se ka jagɛɛya don an teriw la minw, be tɔɔɔ la bii, u ka danaya koson Yezu-Krista la.

1. “...Faa, kɔna k’aw janatɔmɔ... A ka nɛma n’a ka hera ka d’aw ma ka caya...”

“Ne Piyeri, Yezu Krista ka ciden, be bataki nin ci aw ma, Ala ye aw minw woloma n’aw be lonanya la Pɔn mara la, ni Galati, ani Kapadɔsi, ni Azi ani Bitini mara la. Faa Ala y’aw woloma kabini fɔɔ, k’aw ke a taw ye Nii Senuman barika la, waasa ka mɛnni ke Yezu Krista fe ani ka saniya a ka joli bɔnnin na. Ala ka nɛma ni herɛ ke aw ye tuma bɛɛ. Jigi nyanaman koo.” (1 Piyeri 1:1-2)

Kalan saba min be se ka mɔɔ keke keke dɛmɛ minw be kɔɔɔɔliw la walima u be keke kunbena, a ka danaya koson be sɔɔ nin versew la.

a. Danaba be iko duna

A fɔɔ, Piyeri be hakili jigili kɛra ko danaba be, nin diɛ la, iko mɔɔ min ye tɛmɛ ta ye. Kitabu yeɛma cogo wɛrɛw la ye baara ke ni nin kuma kise ye « min tara dogo jamana wɛrɛ la » walima « duna ». Piyeri b’a fe ka miriya min tilan n’an ye, b’a yira ko danaba t’a ka yɔɔ la nin diɛ la, a ka yɔɔ tigi tigi ye banbali yɔɔ ye. A ka danaya koson Yezu-Kristala an’a ka nafaw, danaba a tama cogo be danna ni tɔw ye ani yɔɔninkele a be se ka yɛrɛ ye duna ye. Kunagoyala, mɔɔ wɛrɛw, ka fara dunaw la, be se ka kɔniya ani ka jamanɔɔli sɔɔ. Tuma caman, faranfasiw bena ni yɛrɛ minɛ ye, mafiyeli ani tuma dɔ tɔɔ. Danaba ka kan ka sɔn k’a le ye tɛmɛbaga ye nin diɛla an’a makan ka kabakoya ni a be faranfasiw min yira n’a be kɔɔɔli lawilila a kama.

b. Ala tigiya saba y'an nanatɔmɔ

O kɔ, Piyeri b'an hakili jigi k'an be iko dunaw nin diɲe la, o ye k'an kɛra Ala tigiya saba ta ye. Piyeri b'an ka sangolo faa ka baara fɔ, min ye Yezu-Krista ye ani Nii senua ta. Ala tigiya saba y'an nanatɔmɔ, a y'an kisi, a y'an saniya an'a y'an bɔ danan an ka se ka kɛ jaman kura ye min b'a ka baara la. A bese ka kɛ k'o danabaw dɔ, tɔɔɔlenw, b'o yere ɲinige n'o ye latigeli numan ta ka danaya kɛ Yezu-Krista la. Piyeri, a ka bataki damine la, b'o hakili jigi u ka tɔnɔn ye min ye Krista la. Diɲe ɲe na, a bese ka yira ko danaba be bɔne na, nga tiɲe la tɔnɔn sɔɔ la lo, kamasɔɔ, ka ɲanamaya ɲen na ni Ala tigiya saba ye kɛra ɲenɛtɔmɔlen cɛɲumama ye, ka ta sisan ani bɛɛ na o de ye abada la.

c. Yezu be n'anw ye

K'a laban, piyeri b'an ɲasin nɛɛmaba ni hɛɛɛba ko la an be se ka min sɔɔ danayala yesu krista fɛ. Tiɲe na ka ɲanamaya kɔɔɔɔlila sɔɔ gwɛɛya ka tɔɔɔ kunbe dimiko lo kɛra, nga tɔɔɔbala danaba t'a kelen, a n'o ma to a kelen. A kaɲi ka taga ɲa k'a jijali kɛ yezu kan ani ka tagaɲa ka lanaya kɛ Yezu la, ale min be ni see ye k'a ka siranyaw n'a ka hanmiw nɔɔɔya Hakilipagami tuma la, hali farati waati la. Yezu ka tɛmɛ a ka nɛɛma fɛ, be danaba demɛ ka lo ka ɲa danaya la, ani ka kɔɔɔɔliw ni tɔɔɔw sɔn mine ni muɲuli ani ninsɔndiya ye. An tena se ka ɲɔ gwɛɛyaw ɲa an kelen ɲga Ala be n'an ye, k'an barika bonya ni k'an dusu fa hɛɛɛ ni nɛɛma la.

2. “Ala ye cɛn labɛn anw ye... A maranin b'a fɛ arijɛnɛ na, a be aw min mara...”

“Ani ka niyɔɔ d'an ma, o min te cɛn, a te nagasi, nɔɔɔ te se a ma ka ye. A maranin b'aw ye arijana na, 5 Setigi Ala be aw minw mara aw jigi kɔɔɔn fɔɔ ka taga se kisili loon yere yere ma. Ala y'o min latige n'o bena ke dinye laban tuma na.”

(1 Piyeri 1:4-5)

An ben'an sinsin kalan numa fila kan minw be sɔɔɔ nin kalantala

a. An ka cɛn banbali

Fɔɔɔ, Ala ye nin yɔɔɔ banbali numaman labɛn k'a mara danaba ye. An be n'o sɔɔɔ suu kunuli lon na, lon min yezu be nan ka fɛn bɛɛ ke kura ye. Nin tiɲɛ kuma be danaba tɔɔɔlenw ni kɔɔɔbɔliw jigi sigi. An be se ka tɔɔɔ bɔnɛbaw kosɔɔn k'a sababu ke an tɔɔɔbagaw ye.

An be se ka bɔnɛ an ka tɔɔɔ numan wala an ka hɔɔɔnya la, an be se ka bɔnɛ an ka nafollow la, an be se ka bɔnɛ an ka kenɛya hale an ka janamaya la. O n'a ta bɛɛ, an tɔɔɔbagaw te na se abada k'u bolo la an ka cɛn banbali la. An ye fɛnw minw sɔɔɔ Yezu Kirista la, an te bɔnɛ o la abada. Lanaya min b'an fɛ, k'an be ni jigi ye. Ani nin cɛn banbali min bolo ta sɔɔɔ, b'an jigi sigi ni k'an demɛ ka taa jan ni ka ko bɛɛ munu.

b. Ala b'an mara

O kɔ Piyeri b'a fɔ ko Ala be danaba mara. Ala ye sebayaba tigi ye jugu si te se k'an bɔ a bolo. O kɔɔ te ko Ala ben'an kisi kɔɔɔbɔli bɛɛ ma wala tɔɔɔba bɛɛ ma nga a be n'an ye k'an ka danaya barika boɔɔ ni k'an dɛmɛ ka lo panaman. N'an be tɔɔɔ la an ka danaya kosɔn, an be se k'an yere pininga n'an be se ka taa na, an be se k'a ye k'an ka danaya barika be dɔɔɔyara an'a ba pini ka ban yezu la be kɛ. O dɛsɛ tumala, i ko tuma dɔw la, Ala b'an mara ani a b'an dɛmɛ k'a bɛɛ muɔu. N lanin b'a la ko n'an jijali fanga tun be bɔ an yere fɛ, an tun tena se, nga a be bɔ setigi Ala ka Layidu la. Ale lo b'an mara an'an b'an mara fɔ k'a se laban na, a b'an mara la fɔ ka se suu kunuli lon ni danfen kura tuma la. N'an be damine k'an jigi tige an ka ko la an'an fanga barika be dɛsɛ, an kapi k'an hakili jigi a ka Layidu numan na- Ala n'an mara-ani siga t'a la, a ben'o kɛ!

3. “Ne terisɔbɛw, geleya min b'aw kan i nafɔ tasuma. Aw kana kabakoya... Nga aw ka nunsondiya...”

“Ne terisebɛw, gweleya min b'aw kan i n'a fɔ tasuma, o kana aw kabakoya. O te kobɛnbali ye aw kan. Nga aw ka nisɔndiya bari aw y'aw niyɔɔ sɔɔ Krista ka tɔɔɔ la. O la, ni Krista nana n'a ka nɔɔɔ ye tuma min na, aw ka se ka nisɔndiya kosebɛ.” (1 Piyeri 4.12 ni 13)

Azi maradeni danabaw damine na ka tɔɔɔ o ka danaya ko la, ni o tun t'o geleya makɔnɔ na. Dɔw tun ye se ka baara ke sabu o ban na k'u nin don bolisɔnna na. Famanw tun t'o yere

kɔɔsi danabaw la wa, k'u bali o ka jo n'o ka nɛɛma min ye faso dennuman ta ye? Kɛwali farimaw dɔ sɔɔla min jasinin be danabaw ma wa? Egilizi namɔɔw dɔ dona kaso la wa?

a. Geleyaw ka n'anw kabakoya

Ciden Piyeri ye Yezu kalan lame janaman. Waati gelen ma kabakoya a n'a be sin sin ko danabaw kana kabakoya o la. A be sinsina la ko k'an tɔ Matigi yezu makɔɔni na, diɛ min bana ka kolo kirista ma, o lu tɔɔ ko laben jama kama.

b. An ka jigi sinijasigi numan na

Piyeri y'a ka sebe seben pasteribaaraw kɔɔn. A b'a fe ka danabaw laben tɔɔko geleya ma; a b'a fe k'u demɛ u ka lo ka na danaya la ni ka sereɔman bɔ. A b'a fe k'u jigi barika boɔa kamasɔɔ u jigi be sinijasigi nafaman kan min ben'u demɛ ka tɔɔko muɔu loon o loon. Ɔwɔ! piyeri be danaba hakilijigi ko loon dɔ yesu bena na a ka nɔɔɔ beɛ la. O waati la a ben'an juguw nɔɔni ani ka Egilizi tɔɔɔlen hɔɔnya. N'an be t'o jigjya la an be fanga sɔɔ ka jija nin ninsɔɔdiya ye.

c. Ninsɔɔdiya krista la

Piyeri be hakilijigi ke fana ko yezu tɔɔɔla kɔɔɔbe an'an fana be tɔɔɔla an ka danaya kɔɔn, taagamasiɛ lo k'an kera krista ta ye sɔɔɔ la. Tɔɔɔ kera kɔɔɔɔli gelen ye, an te se k ban min ma. Waati beɛ, n'an b'a lon ko yesu ben'an Ye tɔɔɔ tuma la an'an ben'a ye gwɛleya tumala, a be se k'a ninsɔɔdiya barika boɔa d'an ma. Ɔwɔ, a be se ka ye kokura ye ko tɔɔɔ kɔɔɔ, piyeri b'an landi ninsɔɔdiya la. An te nangalila kamasɔɔ an be tɔɔɔla, nga an be jenɔɔnya ra ni

krista ye tɔɔɔw la de, nga an ka tɔɔɔw kɔɔ an be jenna ni krista ye, an dubalen be to a la, an'an bɔɔ na koo caman na, an tɔɔɔbagaw tena se k'an bali an diyako nafaman namin ye yezu krista ye.

4. "...N'ɔ ya ɲininga ko muna aw jigi lanin b'a kan, aw labennin ka sɔɔ tuma bɛɛ k'a tigi jaabi, Yeremajigili ni bonala..."

"...Ni bonya ye. Aw be kewalijuman minw kekrista barika la, aw Aw kana siran mɔɔ si ja, aw hakili kana jagami. Aw k'a lon aw dusu la ko aw matigi yesu ye senu ye; ni do kera aw ɲiningabaga ye, aw labennin ka sɔɔ tuma bɛɛ k'a tigi jaabi o la. Nga o jaabili nin ka kan ka ke ni dususma k'o ke ni kɔɔgwɛ ye, wasa aw tɔɔ cenbagaw ka maloya." (1 Piyeri 3.14-16)

a. Ka yezu ko fɔ ni jagwɛɛya ye

Nin verisew la, piyeri be danabaw ladi, min daminena ka barinanko sɔɔ, k'u labenin ka to k'u ka danaya Ko fɔ yezu krista la hali n'ɔ be waati gwɛɛn ni farasi kow do ɲen: neniliw, wolomani ni kasoko.

An b'a famu tɔɔɔ farasi be yɔɔ min na, nigeli ba ke an b'an ka danaya ɲanamaya dogola ani ka galontige wala k'an dalace Matigi la, n'ɔ b'an ɲininga a la Tɲen lo an ka hakili sɔɔ o la. Piyeri ma fɔ danabaw ye k'u ka tɔɔɔ ko daa bo u yerema ka tɛmɛ wajulike cogo min b'u bila geɛya la. Nga a

be danabaw ladi k’u ka danaya ko fɔ ni dusugelen ni gweyali ye ni cogo dira o ma.

N’an be tugu yezu ko n’an b’a kanminɛ, an be ke danna n’an sigɔɔɔɔw ye, a mɛ o mɛ, mɔɔɔw bena kɔɔsi an’u bena piningaliw lase an ma. Piyeri b’a jini an fe k’an ka laben o kow kama walisa an ka sereyɔnuman bɔ. A ka ke sigɔɔɔɔjugu min be piningali mafiyata lase la wala ni faamanw b’an piningala, Piyeri b’an laadi k’an labeni k’a to ka yezu ko fɔ ni dususuma ani bonya ye.

b. Tama cogo nɔma nafa

Piyeri b’an hakilijigi tama cogo nɔman nafa la. Sɔɔli man kan ka sɔɔ an ka kumaw n’an ka kewaliw ciɛ. Kunangoya la, minw be egilizi keɛ, a kadi o ye ka sinsin danaba ka fiɛnw la ka jalaki ani ka dɛsɛon kibaruduma la. Cogo benila danba bɛɛ tun ka kan ka saniyali magwen. O n’a bɛɛ ka keɛko ni tɔɔko kɔɔsili jɔɔɔn kani ka ke wali an ka nan yezu maloya ni tama cogo kolo ye. Kuma darabaliw, mandimiliw ani kewali farimaw ni tilɛnbaliw kow an tɔɔɔbagaw jɛn, i ka ban mɔnɛbɔ ma, k’i ka dimiya, kumaw ani ke cogow kɔɔsi ani ka ban ka kojugu sara ni kojugu ye. Kɔkanala, i na fɔ Piyeri ka nafɔla cogo min, an kani ka ko ke Yeremajigiliyala ni bojɛn ye, ani dususuma ni mupuli ye ani nɔmanya ni kanuya ye.

c. Nii senuman

Fɛɛn bɛɛ la, an kana jɔnɛ layidu talɛn na; Nisenuman be ni danaba tɔɔɔɔɔɔɔɔ ye ka jagweɛɛɛɛɛɛ d’a ma ani ka kuma tilɛniw

n'a numanw. N'an tɔɔɔbaga dɔ b'an karibala ningaliw la wala k'an bila kelɛkan nɛn, an t'an kelen, Nisenuma be n'an ye k'an barika bonya, k'an demɛ ka to kantigiya la yesu la, ka to tama cogo numan na ani ka gɛya an ka sereyanuman kelila; An kelen tena se yen, nga ka Nisenuma to an na, min tun tese ka ke o be ke.

5. “Ni mɔɔɔw b'aw neni bari aw ye krista taw ye, aw dagamunin lo...”

“Ni mɔɔɔw b'aw neni bari aw ye krista taw ye, aw dagamunin lo; Bari Ala ka Nii be n'anw ye, min ye nɔɔɔ Nii ye.” (1 Piyeri 4.14)

a. Nisɔɔndiya krista la

kabako kuma be Bibile kɔɔnɔ an'an ye min kalan kera misali ye. Piyeri b'a fɔ ko danaba min neni na, mafiya la, wala min tɔɔɔɔla, a ka danaya kɔɔɔn yezu la, be se k'a yere jati dagamuni wala dubaden ye! An bɛɛ ba don, ko neniw ni kɔɔɔɔliw be madimini juguw ke inafɔ ko bolo kunbugɔri wala npan sɔɔɔnin joli, iko wolomani ko wala jatibalya. Ka tɔɔɔɔ sɔɔɔ l ka danaya kɔɔɔn yezu- krista kera dusukasi tɔɔɔ ye; Cogo jumɛn na Piyeri sera ka fɔ ko danaba be se k'o jati i ko duba ye?

A ka gɛya ko, nangali wala duba te bɔ tɔɔɔ la nga ka temɛ Ala ka ko ke tama mɔɔɔ tɔɔɔɔlen ka nanamayala. Piyeri b'a fɔ ko Ala ka Nii senuma tolen be danaba tɔɔɔɔlen na. O ye duba jumɛ ye?

b. Nisenuman

Tiɛ lo Ala ka Nii be danaba sɔɔɔ bɛɛ la, a kɛra duba buyi ye danaba sɔɔɔ bɛɛ ye; nga Ala ka Nii be mɔɔɔ bɛɛ bila sira, miniw galow lara u la, n’o be neniliw sɔɔɔ, n; o be kaso ko la wala farayako sɔɔɔ o ka danaya kɔɔɔ; Zan ka kibaru diman sɛɛɛ kɔɔɔ, yesu ko Nii ye: “parakele” (dɛmɛbaga). daɛɛ nin ye girekikan ye n’a kɔɔɔ ko mɔɔɔ min bena I kɔɔɔ k’I dɛmɛ waati gwɛɛn na; ɔɔɔ! Nii senuma ye Ala ye min ben’an ye ka se k’an dɛmɛ waati gwɛɛn ye, jɔn jɔn na sɛɛɛjugu fɛ k’an bɔ an ka tɔɔɔko la. Nii senuma y’an dususalobaga ye. A b’an lawili. k’an jagwɛɛya ko kura. A b’an jigi lakuraya. A be kuma fɔta d’an ma waati benni na. A b’an mara. A ban dɛmɛ ka taga ɲa ni ka lo ka ɲa. Nin cogow bɛɛ la, an be se k’an yɛɛɛ jati dubanin ye, katuguni tɔɔɔgwɛɛn waati la Nii be yen k’an dɛmɛ a n’a t’an to yen.

6. “...Yesu krista ...mɛɛkɛw, kuntigiw, ani sankolo sebayaw bɛɛ be kolola a ye”

“Krista sara adamadenw ka hakɛw kɔɔɔɔ sinyɛ kelenpe, a banna. Ale mɔɔɔtilennin sara mɔɔɔ tilenbaliw kɔɔɔɔ, waasa k’aw kɛ Ala taw ye. U y’a faga kɔni, nga a kununna Nii Senuman barika la. O jii nin tun kɛra batizeli tagamasinyɛ ye, o min b’aw kisi bii. O ma kɛ fari saniyako ye. Nga ɲaniyanyuman lo an be min ta Ala faan fɛ. A b’aw kisi Yezu Krista ka kununni barika la a sanin kɔ, ale min tagara arijana na ka to Ala kinibolo la.

*Melékew ni setigiw, ani fangatigi minw b'ò yɔɔ
la, u bæ majiginin be ale ye."*

(1 Piyeri 3:18, 21-22)

a. Yezu ye kuntigi ye

Sani a ka saa a ka danaya kɔɔɔn, Etiyeni ye yirali sɔɔ ko Yesu krista kununa, a lɔnin be Ala kininbolo fɛ.

Yesu kera kuntigiba ye fɛn bæ kan a n'a ka sɛbɛ sɛbɛni la danabaw tɔɔɔlenw ye minw be Azi dɔɔɔmani mara la, Piyeri be hakilijigi kɛ o tiɲɛ kelenw na. Yezu kununa. A be masaya kɛla Ala kininbolo la. Dan t'a ka sebaya la: sebaya bæ ni sankolo fanga bæ, I ko dugukolo ta, ka kan ka kolo a ye.

N'an be kɛkɛko ni tɔɔɔ sɔɔ an ka danaya kɔɔɔn, an be se k'an yɛɛ ɲninga ni yezu ye kuntigi kisiba ye sɔbɛ la, I ko vɛɛsɛ y'a fɔ cogo min na. Ni tɔɔɔbagaw be Egilizi barikantan gosira, dɛsɛli ni barikanta, an be se k'an yɛɛ ɲninga ni yezu ye nin kow kuntigi ye wa?

b. Ninna kɛɛ kɔɔ

Iko kongo bigɛnw bæ be fariya cogo min na n'a ye mandimini min be se ka bila saya la, dibiman fangajugu min be sankolo la be Egilizi kɛɛ jigitanyala kasɔɔ yezu ye see sɔɔ u kan ka banka tɛmɛ a saya la gwengweyiri la n'a kununi fɛ. Egilizi donna kɛɛ fariman n'a juguma la. Tɔɔɔko kera o kɛɛ tamasiɛnw dɔ ye, kamasɔɔ kɛɛ wɛɛw be, iko minw be nigɛliw farati la, wala kalankolon ani galontige kira.

c. See sɔɔli

K'an hakilijigi ni tiɛ kuma nafamaw la an ye minw kalan, Piyeri b'a fe ka danaba tɔɔɔlenw jigisigi ko: yesu salen gwengweyiri kan, an'a kunuli ye see sɔɔ jurumu kan, sutani ani saya kan. Yezu siginin be Ala kininbolo la, an'a b'a k'a juguw beɛ kolola a senw jukɔɔ. A segito nɔɔɔ la, a n'a ka see sɔɔlibaara dafa, kamasɔɔ n'a y'an kunu ka bɔ suuw cema, a n'an hɔɔɔya, Kudaye ni abada an juguw n'an tɔɔɔbagaw beɛ la.

Sani o loon nɔɔɔman ka se, an'an nɔɔɔma ka t'o tiɛ kumaw la, anw be se ka lon gelew citige ni jigi ye.

7. "...Aw ka kewalijumanw ye ani o n'a Ala tando loon mina a bɔ u ye..."

"O la, aw taamacogo ka ja Alalɔbaliw cema, waasa hali n'u ko u bena aw tɔɔɔ cɛn, aw ka kewalijumanw ka ke sababu te u be Ala tando na." (1 Piyeri 2.12)

a. Tiɛ gwelen

Dije be se ka Egilizi keɛ cogo caaman na. Piyeri b'o ko fɔ yɔɔ kalanta kɔɔɔ: Alalɔbaliw b'o ka keɛ yira danabaw la ka tɛmɛ kɔɔɔɔli fe. Kɔɔɔɔliw kera tɔɔɔ cɛn, jalakili benbaliw, galokuma yɔɔɔ beɛ; O kuma jɔɔɔn be fɔ yɔɔ beɛ ka Egilizi tɔɔɔ cɛn, nga fana ka danbaw ka janamaya

Cogo gwɛɛɛya ani ka siranya bila dɔw ra wala u ka danaba bila ka tugu olu kɔ.

A b'a kalama k'u be galon kumaw ni tɔgo cenko ke ka nasin Egilizi ma aw fe? U ye a kunaya ni k'a jalaki, a ka danaya kɔɔɔn wa? O panamaya ka gwelen, nga an kani k'o panamaya cogo di?

b. An kana kojugu sara ni juguman ye

Kana pina ko mɔgow b'an kɔɔsila a n'an b'an kɔɔɔna an ka kojugu ke u ka se k'an jalaki, K'an kɔɔfo, ani k'an mafiya. O ko bee kanma ani dɔwere ɔɔɔn naw la, piyeri b'an laadi ka taama cogonuman na ani ka kewalijuguman na. K'a fo cogo were, a kana kojugu sara ni juguman ye an kana don Alalɔbaliw ka jen kɔɔɔ. Nga an k'a pini ka panamaya jelenya ni kantigiya la, ani tileniya la.

An ka cogo pini k'an ka mɔgoɔɔɔn kanu ani n'an ka jugu. Yezu be se k'an demɛ o la n'an y'a daali. N'an b'a kera ten an tɔgoɔɔbagaw tena sesɔɔ kosɔbe. An taamacogonuman n'an ka kewalijuman be se minan ye min be n'o demɛ u ka se k'u yere jalaki ani k'o nɛmina danaya la Yezu krista la. ɔwo teri gwelen? An ka taagamacogow n'an ka kewaliw be kuma k'a temɛ an ka kumaw la. An ka n'an ka sereyanuman ka baara mafiya!

8. “Danaya min lɔra ka na kɔɔɔɔli la be ni nafaba ye ka temɛ sanu banta kan”

“Sanu min ye banta, ale be segeɔɔɔ tasumana cogo min na, o cogo kelen na, aw jigi be segeɔɔɔ tɔɔɔ nunu bolo, ale min ka fisa ni sanu ye, janko

*aw tandoli ni bonya ani karama sɔɔ yezu krista
kɔsegilon.” (1 Piyeri 1:7)*

Kabini tuma bɛɛ, masirimine sanulamaw be jati fɛɛn sɔngɔ gwɛɛn ye. O minɛw min cogo be maga mɔɔɔ la – u file cogo kani nga kunagwoya a be ka celiya lawili.

O ra, Ala naa na, fɛɛn kelen lo be ni nafa ye ka tɛmɛ sanu kan. O ye danaya ye yezu krista la ani ka far’a kan danaya min lɔra ka na kɔɔɔɔli la walisa ka jija ko bɛɛ ra.

Danaya be ni nafaba ye, sabu a b’an yɛɛma ka nasin yezu krista ma k’an jigi d’a kan, ale lo la an b’a ka nɛɛma n’a ka demeli sɔɔ waati benni la. Ni danaya t’an fɛ, an n’a kɛ danabaliw ye, an’an n’an yɛɛ bari yɔɔɔnin kelen n’an yezu be se ka min kɛ an ye.

An ka miiri kuran be boon min na ko la. O be se ka minaw sogolo a la I ko firigo wala jabaranin.

O mansin be tagama kuran fanga barika la n’a y’a sɔɔ a donni lo kuranjuru bɔyɔɔ fɛ. N’a ma don kuranjuru ani kuranjuru ma don ɔɔɔɔna nia masogolon kuran boon ma don masin na, a nafa tena k’a la ani’a tena foyi na.

An be se ka nin sangali kɛ: danaya kɛra I ko kuran bɔyɔɔ min b’a to an be don jɛnɔɔɔnya la ni Ala ye! Ala panaman don ani n’an b’an jigi da a la k’an be fɛn bɛɛ sɔɔ ka bɔ ale fɛ a labilani lo ka min dii ma ka se k’an demɛ ka to kantigiyala, ka sesɔɔ gwɛɛyɛw kan ni kakɔɔɔliw mijnu ani jigiyɛ ye. O

koo nunu bɛɛ kɔɔɔn danaya be ni nafaba damadonbali ye ka tɛmɛ sanu kan.

9. **“Aw jugu sutana be munumununa i n’a fɔ jara...”**

“Aw k’aw yere kɔɔsi de! aw labennin ka to. Bari aw jugu sutana munumununa i n’a fɔ jara, A b’a fe ka do le mine k’a nimi. Aw ka jija k’aw jigi to Matigi kan kɔɔɔɛ, waasa a kana se aw Kɔɔɔ. Aw k’a lon k’o tɔɔɔ nin jɔɔɔn b’aw baden tɔw kan yɔɔɔ wɛɛ la.” (1 Piyeri 5:8 ni 9)

a. **An jugu sutana b’a fe ka Egilizi halaki**

Sukoni ma deli ka ne kelen sɔɔɔ kongo kɔɔɔ ani ka jara kɔngɔɔ kasikan mɛ n kɔɔɔ. Nbe se ka miiri ko nin ye siranyaba ko ye. Jaraw kera kongo bɛgen farimanw ye an’a ka fisa a ka yɔɔɔ janya jɔɔɔn ma. Ciden Piyeri fe, danaba kelen kelen be ni ninnajugu ye min ka fari n’a be siranyako ke. O ye sutana ye! Piyeri fe, sutana ka nɔnɔnɔnukan b’an siranya n’a b’an farifaga an’a b’an murugu in’a fɔ jara ta jɔɔɔn. Piyeri ko tugu in’a fɔ jara kɔngɔɔ, sutana b’a fe k’an faran faran. O kera jaw ye, nga an b’o faamu cogo di?

Sutana ye bɔnɛba sɔɔɔ, i ko kongo bɛgen mandimini, a be cogo nini hale bi ka kekeke ni yezu Krista ye ka tɛme Egilizikeleli la. Sutana b’a fe ka Egilizi halaki wala k’a natagali bali.

i. Sutana be tɔɔɔko lawili

A bi danabaw ka tɔɔɔko lawili: fɛrɛw la kelen fili sutana ye min nanatɔmɔ a kalatigeli fuu la ka se ka Egilizi natagali bali. Kangaliw ni tɔɔɔko fɛ, sutana b'a fɛ ka siranya ni farifaga bila danabaw la, u k'u maku, an'a jigi b'a la u ka danaya bila.

ii. Sutana be baara ke ni negenɛgeli ni kɔɔɔbɔliko ye

Tɔɔɔ ma ke sutana ka fɛrɛ kelen ye ka danabaw keɛ. A be namara ni kɔɔɔbɔliko ke janko k'u ka sereyapuman cɛn ani k'u don jurumu na miiriya la. A be se ka galonko don Egilliziw kɔɔɔ ka tɛmɛ galonciraw ni kalanfajuguw senfɛ. A be se k'a ke Egilizi hakili be jagami kana ni farali ni tɔɔɔ cɛn ye.

b. Jagwɛɛya ka to kelen kan danaya la

Sutana ye jugu fariman ye nga ciden piyɛri b'anw laadi an ka lɔ ka na an'a b'an n jagwɛɛya ko an be se ka lɔ kelen kan a na kɔɔɔ. An ma bɔnɛ keɛ la fɔlɔ.

An be lɔ kelenkan cogo jumɛ sutana na na? Piyɛri b'o jaabi ko: aw ka ka to kelen kan danaya la. ka lɔ Ka na sutana na u mankan k'a don bondori la teliya la n'a ye. Ayi! An tena bɔ la! I kapi k'i nasin yezu ma ani k'i masiri a la, ka se k'an ka demɛ sɔɔɔ ani, n'an ka dogoyɔɔɔ a la, ka se k'an ka makɔnataw sɔɔɔ a le ra ka lɔ kelen kan ani ka to kantigiya la. K'an nɔɔɔnin to krista la dɔɔɔn k' an be se ka jigi sɔɔɔ ka ko bɛɛ muɔu ani ka jijali sɔɔɔ danaya la, hali ni sutana ye siranyajanw ni namarako labɛn an ka sira kan.

Nafa b'a la k'an jigi la krista la ni kanminelike danaya la a feɪ. Hakili to a la k'an kani k'a jigi la yezu. A kera Matigi ye! A kera kuntigiye. A kera sebayabatigi ye a n'a setigiya temena sutana ta kan pew. Yezu-krista kera fana an ka kisiba ye! A fanin be ni hine ni makari la. A be se k'an demε. A be se k'an barika bonya. A be n'an ye a n'a ka nεema b'an waasa, hali lonjugumanw na.

Ni sutana nununukan be siranya d'an ma, a ka kɔɔɔɔɔli kumaw fe, I k'i nasin yezu ma k'a ka kuma lame an be min sɔɔɔ Bibile kɔɔɔ. yezu ka kumaw be dususuma a t'i bila hanmi la. Yezu ka kumaw b'i barika bonya a t'i fari faga. Yezu ka kumaw be jagweleya d'an ma a t'an don faratili la la. ɔɔɔ! I ka boli kana yezu fe, I ko densiranbagatɔ be jigi sɔɔɔ a face bolo, danaba min b'a jigi la yezu kan be demε nafaman sɔɔɔ ka lɔ ka na ni ka to jijali la.

10. “Nga tɔɔɔ dɔɔɔni temenin kɔ, Ala... k'aw lɔ ka na”

“Nga tɔɔɔ dɔɔɔnin temenin kɔ, nematigi Ala min y'a aw weele waasa aw k'ale ka nɔɔɔ sɔɔɔ krista barika la, ale lo bena barika don aw la, ka fanga d'aw ma ka lɔ ka na. N'an be segenna, an be miiri ko waati te temε joona ani kɔɔɔɔliw te bana pew. Tumadɔ gwεleyakow be men a n'an barika be ban miirili la. Layidu min ko fɔra b'an jigi semetiya kɔɔɔɔɔ sisan. Tije na piyeri ka verise sebenin be kelen ye ni ciden Poli ka kalan ye.”

(1 Piyeri 5:10-11)

N'an be tɔɔɔ la, an be ka miiri ko wati ti boli la an'an ka kɔɔɔɔliw ti bana k'a ye. Tuma dɔ ko gwɛɛmaw ni dimitaw be ka mekojugu fɔ ka ta kɛ an barika be dɛɛ.

Layidu min k'o fɔra sisan be jagwɛɛya di ani jigiba. O fɛ nin versew ciden Piyeri ye min sɛbɛ ye kelen ye ni ciden Poli ka kalan ye.

a. Layidu banbali panamaya ni Ala ye

Piyeri b'an haklijigi an dankan numan ko la: nɔɔɔɔbanbali an ka kisiba yezu tigiya kɔɔɔ. An ka dugukolo panamaya n'o sɛɛnkow waati dɔɔni kɔɔɔ te se ka suma n'o waati banbali Ye. ɔwɔ! I ka hakili to a la: an ka sɛɛnw n'a ban loon dɔ, an ka najibɔnko na ban, katuguni nɔɔɔɔbanbali kɔɔɔ, kun tena kɛ kasi la. Kojugu ni bɔnɛ tena kɛ yen tugu, nga yezu na to an cɛma!

b. Yezu be to n'an ye

O ra don, Piyeri b'an haklijigi layidu wɛɛ la. Katuguni loon dibiman ni gwɛɛyaba la, an be se k'an yɛɛɛ nininga n'an bena se ka jija ni ka don nɔɔɔɔbanbali kɔɔɔ. Tumadɔ, ka kɛɛɛ n'a ka laydu ye, yezu be n'an ye n'a b'an demɛ, I ko Piyeri y'a fɔ cogo min na. K'an "lafasa, k'an barika boɔa, k'an gidi ani k'an kɛ barikatigi ye. ɔwɔ! an ka jijali be bɔ sebaya bɛɛ tigi Yezu fɛ. An be se k'an jigi l'a kan ani ka hɛɛɛ numan sɔɔɔ a fɛ ani ka jijali sɔɔɔ a ka layidu numan na. An ka jigiya banbali k'an demɛ ka lɔ ka na kantigiyala anw ka danaya la.

11. “Aw kana juguya sara ni juguya ye, walima ka dɔ ka nenili segi a ma. Nga e ka duba le ke. Bari Ala ye aw minw wele, janko aw k’a ka duba sɔɔ...”

“Aw kana juguya sara nijuguya ye, walima ka dɔ ka nenili segi a ma. Nga e ka duba le ke. Bari Ala ye aw minw wele, janko aw k’a ka duba sɔɔ. Ni mɔɔ dɔ b’a fe sii sɔɔ, ani ka heere la, o tigi k’a yere mine kumajugu foli ani nanbarankuma ma. An ka kojugu dabila ka kojuman ke, ka banba ka here jini. Bari Matigi be janto mɔɔtilenninw na, a b’a tulo malɔ u ka dalilikan na. Nga a be wili kojugukelaw kama. Jon bese ka kojug ke aw la, n’aw ye kojumankela ye?

Hali n’aw be tɔɔɔ sɔɔ aw ka kojuman kɔɔɔ, dagamu ye aw ta ye.” (1 Piyeri 3.9-14)

Nin verese, ciden Piyeri ye min sebe, ani Poli ka kalan bonin be jɔɔɔ ma. O kana bari an na! sabu ciden Poli ni Piyeri fila be sinsin na sebew kan ni Yezu ka kalan an’o fila beɛ naminena miriya sɔɔ k’a bɔ Nii Senuman kelen fe!

Aw kana kojugu sara ni kojugu ye. Nga a ka here jini ni beɛ ye. A ka duba ke an tɔɔɔbagaw ye.

Ni yezu, Piyeri ni Poli ka kumaw beɛ kera kelen ye – nafa b’a la an k’o lamɛ! Kamasɔɔ tuma o tuma ni sebew be seginkani ke kalan kelen kan, o ye ka degeli nafa yira. Tiɛ la, danaba cogo be lon dana ni diɛ mɔɔ ye ten: A ta yere mɔnebo. Kɔkana la a b’a juguw kanu.

Ani Piyeri be kuma nafama fara. Danaba, min be tɔɔɔ kunbena wala ɲani na, a n'a be taga ɲa ka kanuya ni duba ke minw be kojugu k'a la, ale yere damananata fe dubalen lo. Tuguni, Piyeri be sinsin Yezu ka kalan min ko:

*“Ni mɔgɔw b'aw neni, k'aw tɔɔɔ, ka galon la aw kan ko aw be kojugu sifa beɛ ke, bari aw ye ne ka kalandenw ye, o tuma na, aw dagamunin lo. * 12 Aw ka nisɔndiya kosebe, bari aw bena tɔɔɔba sɔɔ sankolo la. Kira minw temena aw nya, u ye olu fana tɔɔɔ ten.”* (Matiye 5:11-12)

N'an be tɔɔɔ an ka danaya kosɔn, an be se ka miri nɔgɔman sɔɔ k'an dualen te. O ra, don Bibile b'a fo k'o mirya te tiɲe ye. Danaba tɔɔɔɔlen wala kɔɔɔɔni dubalen be to. Mun na? sabu yezu be n'a ye an'a ta to abada. Kamasɔɔ o danaba be jigi ɲuma ɲanamayala: Cen banbali b'a kɔɔɔna yɔɔɔw kɔɔɔtalenw na!

N'aw mako b'ala a be se ka weeleli ke Paster KAMBOU
Félix fe:

Telefoni: + 226 76 03 19 06

Watts up: + 226 70 81 82 80

Email: fxkambou@gmail.com